

SLOVENSKI NAROD.

Najza vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Kopiji se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Sredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Kdo je Klemen Proft?

„Družba ta je bla prav lepa
To se po imenih sklepa:
Gartenauer, Adamek,
Binder, Proft in Vesteneck.“

Tako je pel humoristični list »Brenčelj« v dolgi pesmi, ki je priobčena na zadnji strani št. 6. iz l. 1881. tega lista.

Starejši ljudje se bodo še dobro spominjali tedanjih časov, ko je bilo nemškutarstvo na Kranjskem še tako vsegamočno, kakor bi ga rad vno- vič napravil naš sedanji deželni predsednik. Ker pa se posamični politični dogodljaji prehitro vrste, in da tudi mlajša generacija izve, kaj je dalo povod k citirani zbadljivi pesmi, bodi nam dovoljeno v spomin poklicati afero iz polpreteklega časa. Iz te afe- re si lahko vsa slovenska javnost na- pravi jasno sodbo, kake vrste mož je celjski gimnazijski ravnatelj Kle- ment Proft, kojega nam nemškutar- ska kamarilja, stoječa okrog deželne- ga predsednika Schwarzja — in ta ž njo — hoče po vsaki ceni vsiliti za Senekovičevega naslednika na I. dr- žavni gimnaziji v Ljubljani, torej na zavodu, ki ima 5/6 slovenskih in komaj 1/6 nemških učencev.

V noči od 27. na 28. aprila 1881 sedela sta dva mirna slovenska gospo- da v ljubljanski kazinski kavarni. Pripomniti moramo, da je tedaj bilo še splošno v navadi, da so hodili tudi Slovenci v to kavarno, zlasti zvečer. Kar pride notri »vesela« družba, ob- stoječa v prvi vrsti iz gospodov, ki jih je »Brenčelj« tako lepo v rimo spravil. Dr. Julij vitez Fränzl Veste- neck, zet tedanjega ministra Conrada, okrajni glavar litijski, nekoliko po- zneje pa snažilec črevljev v Ameriki, je bil zaradi svojih vendarle prehu- dih germanskih nesramnosti in raz- nih skandalov premeščen najprej iz Ljubljane v Litijo, ob času pa, ki ga imamo v mislih, iz Litije v Gradec. Kajti mož se je tudi v Litiji vedel kakor navadna ponočnjaska baraba.

Ko je ta lepa družba opazila oba Slovence, ki sta se mirno menila slo- vensko, začela je zbadati in žaliti ju na oni lepi način, po katerem se naši in štajersko-koroški nemškutarji tako karakternistično razlikujejo od prav- vih, severnejše stanujočih Nemcev.

K slovenski mizi so letele veno- mer psovke »Sausprache«, »Hunde-

sprache«, »Bauernsprache«, »Kne- chtesprache« itd., dalje pozivi, naj oba Slovence izgineta »in das Loch gegenüber«, t. j. v tedanjo »Čitalni- co« v Souvanovi hiši.

Vitez Vesteneck je gospoda tudi naravnost s psovkami napadel, ob- ljubljaj jima, da jima bo v obraz pljunil in kar je še drugih takih he- lovskih običajnosti v občejanju z drugorodci. Gospoda sta mirno odšla in oni, ki je bil v prvi vrsti napaden, je Vestenecka tožil.

Pri obravnavi dne 14. junija 1881. l. je bil Vesteneck obsojen na 40 goldinarjev globe in stroške.

Zanima nas tukaj, kaj je izpove- dal tedaj »priča« Proft. Klement Proft, tedaj 29 let star, c. kr. profesor na višji realki v Ljubljani, je izpove- dal s ponosom, da ne zna slovensko in da je bil — prestrašen, ko je čul slovensko govorico.

Bodi torej konstatirano, da je Proft povedal pod prisego, da ne zna našega jezika!

Dalje je izpovedal, da je tudi on zahteval od tožitelja in njegovega tovariša, naj govorita nemško, in si- cer zato, ker se v kazini govori le idi- om izobraženih ljudi, t. j. oni nemški jezik, »kojega se v Ljubljani izobra- ženci izključno poslužujejo.«

Na sodnikovo vprašanje, zakaj je zahteval odhod obeh Slovencev je Proft vnovič odgovoril, da zato, ker nista govorila nemško, »kakor običaj- no med omikanimi ljudmi.«

Torej takole! Konstatiramo k drugemu, da je bil Klement Proft že tedaj napram naši narodnosti na sta- lišču bornirane nesramnosti!

Neka druga »priča« iz te preja- sne družbe — bodi ji prizanešeno imenovanje imena — je priznala pred sodnijo, da so že iz vsega po- četka, kakor hitro so oba Slovence opazili bili, začeli smešiti slovenski jezik in da je Vestenecka razburilo zlasti to, ker sta se oba slovenska gos- poda kljub temu obnašala popol- noma mirno.

V tej družbi torej in s takim obnašanjem je sedel takrat sedanji Schwarz-Kaltenegger-Barbotov ljub- ljencec in proteže ravnatelj Proft.

Kaj, ko bi bil Slovenec kaj ena- kega učinil? Ali bi bilo po 25 letih tudi njemu od visoke vlade in od nje- nega šefa, ki je seveda vzvišen nad strankarstvo, kakor smreka nad muš- nico, ne le vse odpušeno, ampak bi

se še vrhu tega škandalozno prote- žiral?

Prepričani smo, da bi tak rojak umrl kot pozabljen srednješolski učitelj tam kje v Sleziji. Ja, Bauer, das ist was anderes!

Proft se je seveda od tistih časov postaral — saj ima že vsa službena leta — spomin na zloglasnega Veste- necka ga je napravil bolj tihega, toda — ostal je stari, neugasljivega črta polni sovražnik našega sloven- skega jezika, katerega se v dolgih desetletjih svojega bivanja v Ljub- ljani ni mogel in ni maral naučiti, iz sovraštva ne, iz lenobe ne in iz breztalentnosti ne.

Da je temu tako, namreč da mu slovenščina še danes provzroča dušev- ne krče in da je tudi ne razume, kaže njegov slavn pristop v mestnem šol- skem svetu ljubljanskem l. 1900., ko je bil pravkar imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za ljubljanske nemške šole.

Nemške šole ljubljanske imajo to smolo, da so venomer prav slabo nadzorovane. To pa zato, ker se — kakor se skuša zdaj pri gimnazijskem ravnateljstvu — pri imenovanju nji- hovih okrajnih nadzornikov prav nič ne gleda na šolstveniško vsposoblje- nost, ampak dobi to mesto vedno ti- sti, ki je najboljši Bismarkovec in najhujši zaničevalec Slovencev.

Klemen Proft je torej postal le- pega dne okrajni šolski nadzornik. In s kakim pedagoškim činom si je kmalu nato priboril nadzorniške ostroge?

V seji mestnega šolskega sveta dne 20. marca 1900 je bila na dnev- nem redu njegova pritožba ali tožba zoper mestni šolski svet, da ta vpričo nadzornika Profta noče razpravljati nemško! V pisani pritožbi, ki jo je predložil, pravi, da se — ponižuje nemščino s samoslovensko govorico. Seveda so moža dobro zavrnil; kajti dano mu je bilo prejšnje na prosto, da on govori in razpravlja nemško. A Proft je hotel, čujte in strmite, da morajo slovenski člani šolskega sveta radi njega govoriti nemško, ker on pač ne zna in ne razume slovensko! Ta nesramnost! Kaj bi dejala hajlov- ska klika, če bi bili slovenski člani kopje obrnili in rekli: »Dobro, kar je tebi prav, je tudi za nas dobro. Mi bomo govorili nemško s taboj, ti boš pa z nami slovensko.« — Gospod Proftov itak limonskokisli pastorski

obraz bi se bil pač še bolj kislo na- kremžil, ker mož še danes ne zna toli- ko slovensko, kakor kak ljubljanski postrešek francosko. Saj je sam po- vedal v svoji pritožbi, da ne zna in kdor je imel kdaj z njim le pet minut opraviti, ve, da to ni le nemškona- cionalna poza njegova, marveč, da res ne zna, ker se tudi potem slovenšči- ni več naučil, ko je bil prisegel, da je ne zna.

In takega moža so smatrali spo- sobnega biti član mestnega šolskega sveta v Ljubljani!

In zdaj pa hočejo tega sovražne- ga, politično grdo pronosiranega in naše besede popolnoma nezmožnega tučca, postaviti našim sinovom za vo- ditelja vzgoje?! Ta bi bila lepa! Vsak pošten Nemec mora priznati, da je Proft pedagoško nevalificiran, vrhu tega pa osebno nemogoč radi svoje preteklosti.

Seveda, gospod Schwarz si misli: »Če sem jaz mogel za deželnega pred- sednika, ko ne znam jezika preogrom- ne večine deželnega prebivalstva, za- kaj ne bi bil Proft zmožen za navad- nega srednješolskega ravnatelja slo- venskim učencem?«

Gospoda Barbo in Kaltenegger pa si mislita: Cesar Caligula je na- pravil svojega konja za rimskega konzula in klanjal se je novoimeno- vancu ves Rim. Neki angleški lord je v starih časih, ko so v Padovi dokto- rate pod roko še za dober denar pro- dajali, dal promovirati svojega osla doktorjem filozofije. Torej zakaj bi se nima ne posrečilo, obesiti Sloven- cem slovanščino in ignoranta sloven- ščine Profta za gimnazijskega ravnat- elja?«

Pa so se, upamo, vsi trije gospod- je vendarle zmotili.

Zopet slepe javnosti!

Čudna je ta klerikalna stranka, ki jo njeni protestantsko-nemški za- vezniki proglašajo za konservativno. Na stališču kristjanske morale stoji, a kadar odpre usta, vselej se zlaže. Varanje javnosti je pravila ta stranka v sistem in praktikuje to varanje z brezstidno predrznostjo.

Nov slučaj takega varanja jav- nosti se je zgodil te dni. »Neue Freie Presse« je brez dvoma po in-

formacijah Šusteršič-Krekove klike prinesla poročilo, da so klerikalci odklonili skupen klub jugo- slovanskih poslancev pogla- vitno zaradi tega, ker je narodno- napredna stranka z obstruk- cijo preprečila volilno re- formo za dež. zbor kranjski.

To je nekaj čisto novega in je v direktnem nasprotju z vsem, kar so klerikalci govo- rili na shodih in v svojih li- stih.

Na dan ustanovitve »Jugoslovan- skega kluba« smo že pojasnili, kako so klerikalci celih šest let zatrjevali, da jih od na- rodnonapredne stranke ne loči njena svobodomiselnost, marveč edinole zveza z Nemci.

Te zveze je zdaj že dolgo konec. Ta zveza je pretrgana in pokopana. Klerikalci vedo dobro, da je tako in zato so, čim se je začela volilna doba, poiskali kako boljše in izdatnejšo pretvezo. In našli so jo. Naenkrat so našli, da morejo v skupnem klubu sedeti samo stranke, ki imajo enak pro- gram in so enakega naziranja in od tega niso odnehali. Šest let jih je ženirala samo zveza z Nemci, ne pa napredna svobodomiselnost, zdaj ko ni več zveze z Nemci jih ženira svobodomiselnost. Ostali so pri tem izgovoru in preprečili pod to pretvezo skupen klub.

To postopanje je v vseh parla- mentarnih in političnih krogih vzbudi- lo največje začudenje. Vsestran- sko se je priznavalo, da je postopa- nje klerikalcev škodljivo sloven- skemu in hrvatskemu narodu, njega motiviranje pa borni- rano. V tem smislu so se izrekli tudi vsi slovanski listi.

Klerikalci so dobro čutili, koliko so s tem izgubili pri vseh slovan- skih strankah. Videli so tudi, da so simpatije vseh slovanskih strak na strani »Jugoslovan- skega kluba« in da je začel ves

LISTEK.

Potopisni páberki.

I.

Četrt stoletja križem domovine.

Po petindvajsetletnem potovanju širom jugoslovanskih dežel sem se vrnil na svoj samski dom s polno torbo velezanimivih doživljajev in pre- poučljivih izkustev ter veselih in žalostnih spominov...

V teku teh svojih potovanj sem bil sicer opisal kar sproti marsikatero obpotno postajo ter razglasil obenem tudi marsikakšen znamenitejši me- dotni dogodek; ali to je šele jedva dober deseti del vsega, kar sem do- živel, videl in izkusil na svojem če- ttrstoletnem romanju po vsi slovenski domovini in onstran njenih mej. —

Ker sem se zdaj umaknil v mirno zavetje svojega — pokojnin- skega »kota«, odkoder se oziram z zavzetim pogledom po širnem po- lju, ki sem ga bil premeril v ti pet- indvajsetletni dobi, — tu se vrstijo zdaj pred mojim duhom v kalejdo- skopni šarovitosti vsi popotni prizori v dolgi nepretrgani vrsti. In izmed

te izpremenljive retrospektivne sce- nerije hočem v naslednjih sestavkih ujeti nekoliko znamenitejših točk ter jih priobčiti kot páberke svojih do- sedanjih potopisov in sicer v nevz- držnem, povsem svobodnem redu, ka- kor se mi bodo baš vzbujali v spo- minu.

Ko sem pred četrstoletjem, za- četkom meseca oktobra l. 1881. bil optal svojo potno torbo, sem bil prekoračil jedva sedmo leto nad po- lovico človeškega življenja, ki jo ne- smrtni Dante v prvem verzu svoje »Divine komedije« označuje kot »mez- zo camin di nostra vita« s — tride- setim letom. Bil sem torej v najči- lejši moški dobi, poln življenskih mo- či in duševnih dovednosti, ki se ni- sem ustrašil nobenega še toli težav- nega pota, dočim mi je duša gledala v pisani svet skozi svoja na stežaj odprta okna z vprav znatizeljnim za- nimanjem...

Spočetka, da si zrahljam svoje odrevenele kosti in njih sklepe in vezi ter otresem z jeter in obisti ono duhamorno vlažnost; ki se mi je bila nabrala ob preobilnem zauživanju grenke ječmenovke in kislega cvička, — spočetkoma sem se bil zagnal v širni svet — peš, ali da se izrazim

bolj učenjaški, »per pedes apostolo- rum«, in to ne morda po ravni, gladki cesti, temveč kar naravnost čez »drn in strn«, čez hribe in doline sem bil poletel širom slovenske domovine. Tistega dandanes od vseh lenih pot- nikov toli oboževanega »železniškega vranca« sem se bil takrat posluževal le v toliko, da me je odnesel čim- preje tembolje iz odurde — ljublj-anske megle in to vsaj tako daleč, da so mi izgineli izpred oči vse čorave tercijalke ženskega in — moškega spola, kakor tudi vsi glupi obrazi zlo- golkih klevetnikov, ki jih kakor na kakšnem mravljišču kar mrgoli po slavnih naši metropoli.

In tako sem potoval dvanajst ce- lih let križem domovine ter jo pre- meril s svojimi nogami po dolgem in širokem, od severa do juga, od za- pada do istoka, od meje do meje, ka- tero sem na različnih krajih tudi bil prekoračil, pogledavši k sorodnim in tujim sosedom.

Najpoprej sem si bil ogledal plastično pokrajinsko ob- ličje slovenskega ozemlja po rav- ninah in vzviševinah, kakor so je bile upodobile v teku nepreglednih stoti- sočletij čudotvorne ognjene in vo- dene sile. Pri tem sem obenem pro-

učeval tisočero vrstna čudesa rastlin- stva, ki pregrinja kakor čarodejni bo- žanski plašč po vsem širnem obsežju »lepo našo domovino.«

Ko sem si bil napasel oči po vseh znamenitejših planinskih pano- ramah in razgledih s takozvane »ptičje perspektive« od zgoraj doli, ali pa naopačno od zdolaj gori t. j. »sit ve- nia verbo«, z »žabje perspektive« ter se naposled naveličal motriti zgolj pokrajinsko obličje naše zemlje, ka- kor tisti Magyar, ki je tožil: Az űbátá — láuter Gégënd! — takrat sem bil obrnil svoje oči na — mesta, trge in vasi ter vobče na raznovrstna človeška selišča. In pri tem sem bil dospel, kakor preje na lovu za slikovitimi pokrajinami, čisto v toli skrita, nepoznana in uprav če- larna podgorska zakotja in v samotne planinske kočje, ki jih marsikakšen zemljepisni učenjak ne zasledi na zemljevidu niti z najostrejšimi naoč- niki...

Žal, da nisem nosil s seboj na svojem potovanju fotografskega apa- rata za hipno posnetje poljubnih su- jetov — to bi jih bil nalovil na sto- tisoče slikovitih pokrajinskih razgle- dov, dioram in medgorskih zagat, mestnih in vaških vedut in bizarnih

stavbnih motivov za naše leposlovne liste, da bi jim ne bilo treba prinašati že stokrat priobčenih kliše-jev iz starih ilustrovanih revij drugih narodov! —

In končno sem se — nolens vo- lens — moral začeti zanimati za oni predmet svojega poučnega potovanja, zaradi katerega sem sem se bil prav- zaprav napotil križem domovine; brigati sem se bil naposled moral namreč za — prebivalstvo na- šega ozemlja, čigar življenje ter obi- čaje, šege, navade in razvade sem se bil namenil opazovati in proučevati v neposrednem ter povsem neprisi- ljenem občejanju... Hej! Tu sem dospel šele v pravi pravcati svoj ži- velj! Dozdevalo se mi je, kakor da bi bil zašel v kakšno pragozdno go- ščavo, kjer se je vrtelo in gnetlo okrog mene milijonoterih, kalejdoskopno pestro pisanih prikazni kakor blisko- vito se menjajoči prizori kakšnega kinematografa...

Prehodil sem bil v prvi polovici četrstoletja na ta način vso Kranj- sko, Koroško, Spodnje Štajersko, Pri- morsko in Istro ter nekatera mesta hrvatskega Primorja, Kvarnerske oto- ke in polovico Dalmacije s tremi zna- menitejšimi otoki: Brač, Hvar in

parlament smatrati „Jugoslovanski klub“ pravim zastopnikom južnih Slovanov, Šusteršič-Krekovo frakcijo pa ima zgolj za konfesionalno kliko. V tem mišljenju je potrdila parlament. „Reichs-post“, glavni organ krščansko-socialne stranke, ki je z veseljem pozdravila, da se ni dosegel skupen klub, češ, s tem je bila poražena narodna misel in je zmagal konfesionalni moment.

Vse to je spravilo klerikalce v veliko zadrego in da bi se rešili iz te zadrege in se pred parlamentom pokazali v boljši luči, so vrgli v svet novico, da je volilna reforma za kranjski dež. zbor vzrok, da ne marajo skupnega kluba.

Kar je na ta izgovor v obče povedati, to je izrekla že „Edinost“, ki konstatuje iz tega izgovora, da se je razbil skupni klub edino le vsled tega, ker hočejo klerikalci dobiti na Kranjskem politično nadvlado, da so se klerikalci pri vprašanju, ki se tiče vsega Jugoslovanstva, ugleda in moči jugoslovanske delegacije v parlamentu, ravnali po lokalno političnih ozirih.

Opozoriti pa je še na eno, kar naj si zlasti zapomnijo člani „Jugoslovanskega kluba“, da je namreč narodnanapredna stranka obstruirala v dež. zboru volilno reformo zategadelj, ker so hoteli klerikalci prodati slovenske narodne koristi in zagotoviti Nemcem privilegij, ki jim na noben način ne gre.

Nasprotje glede volilne reforme je dvojno. Na eni strani se gre za število mandatov, ki jih naj dobi nova kurija. Tu ni nobenega principijalnega nasprotja, tu so stranke le različnih nazorov glede števila zastopnikov v novi kuriji. Obstoji pa principijalno nasprotje med narodnanapredno in med klerikalno stranko in sicer glede kurije veleposestnikov. Narodnanapredna stranka stoji na stališču, da je vnebovpijoča krivica, da ima 52 nemških veleposestnikov deset poslancev, mesta pa, ki plačujejo polovico vseh deželnih doklad, pa jih imajo le osem. Bili so časi, ko sta tudi Šusteršič in Krek grmela proti tej krivici in zahtevala odpravo tega privilegija. Toda odkar imata pakt z Nemci, sta drugačnega mnenja. Zdaj zahtevata klerikalci, da se mora obraniti privilegij nemških veleposestnikov, da mora 52 zadolženim nemškim veleposestnikom ostati deset mandatov in sta šla v zadnjem zasedanju dež. zbora tudi v boj za ta nemški privilegij. To in nič drugega je bil vzrok, da je narodnanapredna stranka segla po najskrajnejšem sredstvu in da je z obstrukcijo

onemogočila ovekovečenje nemškega privilegija.

To naj vzamejo naznanje vse slovanske stranke. Spoznale bodo iz tega pojasnila še bolj značaj kranjskih klerikalcev.

Kdo je kriv?

Mislili smo, da se je avstrijska birokracija v naši kronovini že vendar enkrat spokorila in da se je že vendar enkrat vdala pametnemu načelu, da mora vsak javni funkcionar v naši deželi, če naj ne bode karikatura na svojem mestu, perfektno govoriti in pisati slovenski jezik, ki je gotovo prvi v deželi.

Mislili smo, pa smo se prevarali, dasi bi morali vedeti, da naši nemški birokraciji pamet prav nerada gre v glavo. In res, zadnje čase je začela ta birokracija v tem pogledu s svojo glavo zopet butati ob steno, menoč, da bo buča trša od stene. Princip dobre administracije zahteva omenjeno znanje jezika in v tem oziru bi danes ne imela biti nikaka razprava več dopustna. Za vse slovensko ozemlje je to vprašanje definitivno rešeno, kakor rečeno, že s stališča dobre uprave same. Predsedniku Schwarzu, ki je priplaval na slovenski slovniči za ljudske šole v deželo, je bila odkazana žalostna, a upajmo, tudi brezuspešna naloga, da naj strmečemu Slovenstvu dokaže, da je važen javni uradnik v Ljubljani, torej v srcu Slovenije, na svojem mestu, in naj si ne ume niti besedice slovensko. Ne toliko, da je Proft Nemec, ampak okolščina, da ta dolgočasna prikazen ne ume slovenski govoriti, to razburja javno mnenje.

Ta okolščina pozivlja k najodločnejšemu uporu, dasi ne segamo tako daleč, da bi Ljubljana posnemala nemški Gradec, v katerega si grof Gleispach, da bi zasedel višji sodniški prestol, pri belem dnevu niti priti ni upal!

Kdo je kriv? To vprašanje je v razpravi, in „Slovenec“ ga je že rešil, češ, narodno-napredna stranka je zakrivila vse. Čisto napačno. Ako naj se že krivec postavi na sramotni oder, ne more biti ta krivec nihče drugi, kakor naša slovenska ljudska stranka. Komaj je prišel Božidar Schwarz v deželo, so ga obsuli naši klerikalci. Dasi nima najvažnejših kvalitet za deželnega predsednika, so ga častili Šusteršič in tovariši, kakor so častili Židje zlato tele v puščavi. Njegovo starost so razbobnali po vsej deželi in v oblake so kovali njegova svojstva, katerih nihče in tudi gosp. Schwarz ne pozna. Moč se je preobjedel klerikalne pogače, in ker ga ni nemškega birokrata v Avstriji, da bi ne zasledoval ponemčevalnih tendenc, je naravno, da je Schwarz, ki se je grel ob solncu Šusteršičeve milosti, postal čez noč germanizator! Vzel nam je slovensko zastopstvo v občinah Draga in Trava. Ker kleri-

kalna stranka k dotičnim atentatom niti bevsnila ni, je prečistiti naš go-spod deželni predsednik dobil še večji pogum, tako da nam hoče celo prvo našo učilnico v deželi eskamotirati. Vse to so zakrivali naši klerikalci s svojo pretirano ljubeznijo do prebлагородnega in blagega g. Schwarz. Zdaj je čas, da ta nenavadna ljubezen zopet poneha, ker bi drugače za vse ponemčevalne kozolce, katere bo g. Schwarz gotovo še preobračal ob Bleiweisovi cesti, padala velika odgovornost na zastopnike slovenske ljudske stranke. Ti zastopniki so ravnokar brzojavili z Dunaja, da hočejo zastaviti proti Proftu vse svoje moči. Beležimo s hvaležnostjo to izjavo, želeč, da bi ne ostala na papirju. Še bolj bi nas pa veselilo, če bi omenjeni zastopniki ne zahajali več pod okno temu staremu dekletu, ki prodaja dandanes svoj nemški rožmarin v vladni palači ljubljanski. Potem bi Proftova afera rodila dobre posledice!

Boj za predsedništvo.

Dunaj 21. junija. Po izidu večerajšnje konference klubovih načelnikov se smatra kandidatura posl. Weiskirchnerja za predsedniško mesto drž. zbora za gotovo. Krščanski socialisti so si pri tem baje gotovi glasov nemško nacionalne zveze, nemških naprednjakov, poljskega kluba, klerikalnih Italijanov in Slovencev. Zaradi podpredsednikov se doseže sporazumjenje že prihodnje dni. „D. Volksblatt“ poroča, da dobi prvega podpredsednika nemško nacionalna zveza, in sicer posl. Kaiser, drugo pa Jugoslovan.

Iz klubov.

Praga 21. junija. „Češko slovo“ poroča, da sta poslanka Markov in Hlibovicki izstopila iz maloruske zveze z utemeljevanjem, da se v maloruskem klubu dela le nemška politika. Oba sta vstopila v češki soc. demokratični klub.

Načrti krščanskih socialistov.

Dunaj 21. junija. Da krščanski socialisti niso kandidirali za predsedništvo dr. Ebenhocha, temuč Weiskirchnerja, izvira baje odtod, ker je dr. Ebenhoch določen za poljedelskega ministra. Sedanjí poljedelski minister grof Auersperg pojde baje v jeseni za namestnika na Tirolsko. Tudi naučni minister Marchet baje odstopi istočasno. Na njegovo mesto pride poslanec dr. Gessmann.

Ureditev kvote.

Dunaj, 21. junija. Prihodnji teden pozove vlada poslansko zbornico z dopisom, naj izvoli člane v avstrijsko kvotno deputacijo. Pogajanja obojestranskih kvotnih deputacij se prično prihodnji teden. Ker pa ni upati, da bi se pogajanja dognala do 30. junija, nastopila bo za nekaj časa doba, v

kateri kvota ne bo zakonito urejena. Deputacije bodo nadaljevale pogajanja v juliju. Ako se pokaže, da se ne doseže zanesljivo v najkrajšem času sporazumjenje, uredila se bo kvota s cesarsko naredbo za nadaljnje leto.

Pravno zavarovanje Hrvatov in Srbov v državnem zboru.

Dunaj 21. junija. Hrvaški poslanci iz Dalmacije so podali v drž. zboru sledeče pravno zavarovanje: „Podpisani hrvaški poslanci smatrajo za svojo dolžnost, dasi Dalmacija de facto pripada v državnem zboru zastopanim deželam, izjaviti, da vendar de jure tvori del skupne kronovine Hrvaške. Pravo temelji na cetinjski pogodbi iz leta 1527. in na programatični sankciji iz leta 1712 ter dobi nadaljno utemeljevanje v ponovnih izjavah in sklepih zakonodajnih faktorjev kraljevin Dalmacije in Hrvaške. To pravo se je poudarjalo nadalje v številnih adresah hrvaškega sabora na svojega kralja in v najvišjih reskriptih, kakor tudi v oktoberskem diplomu iz leta 1860. in v februarškem patentu iz leta 1861., kjer se glasi dotični odstavek: „Vendar ne more za sedaj že deželni red za našo kraljevino Dalmacijo stopiti popolnoma v veljavo, ker še nismo končno razsodili o državnopravnem stališču naše kraljevine Dalmacije napram našim kraljevinam Hrvaške in Slavonije. Končno je to pravo dobilo nekako sankcijo tudi v § 65 in 66 med Ogrsko in Hrvaško leta 1868. sklenjene nagodbe, ki jo je smatrati za nedotakljiv del javnega prava avstro-ogrsko monarhije. Omenjena paragrafa namreč določata, da pripada Dalmacija Hrvaški in Slavoniji. Podpisani izjavljajo s tem, da se bodo lojalno udeleževali ustavnega dela te zbornice, ne da bi s tem prejudicirali pravemu stališču kraljevine Dalmacije.“

Srbska poslanka iz Dalmacije sta podala sledeče pravno zavarovanje: „Podpisana zastopnika srbskega naroda v Dalmaciji izjavljata, stoječ nemajno na svojem čistem narodnem stališču, da se pridružujeta zahtevi glede združenja Dalmacije s Hrvaško, ker vidita v takem združenju korak za narodno združitev svoje narodnosti.“

Hrvaška obstrukcija v ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 21. aprila. V današnji seji sta govorila k železniški predlogi hrvaška poslanka Pribečević in dr. Pinterović. Prvi je dokazoval, da na temelju koncesij, ki jih je obljubil državni tajnik Szteerenyi, ni sporazumjenje mogoče. Ako bi sedaj Hrvati popustili, ustvaril bi se precedens, po katerem bise polagoma vsi skupni uradi na Hrvaškem pomadžarili. Sporazumjenje je le mogoče, ako se železniška predloga umakne.

Med sejo so se nadaljevala v ministrski sobi kompromisna pogajanja, pri katerih so bili dr. Wekerle, Kossuth, Andrassy in škof Drohobozsky. Bivši justični minister Polonyi ima baje glede Hrvaške že izdelan kompromisni predlog.

Izgredi vinorejcev na Francoskem.

Pariz, 21. junija. V vinorejskih pokrajinah južne Francoske vlada popolna anarhija. Ponekod so se začeli tudi vojaki že puntati. Tako so v Adgeju demonstrantje nekako prisilili 300 vojakov 17. polka, da so dezerterali ter prišli v Bezières, kjer na prostem taborijo. Ker je municijiski načelnik vojske nagovarjal, naj se vrnejo v vojašnico, nakar jim bo prikrbel pomiloščenje, je razjarjena množica zategadelj načelnika ubila. — V Narbonnu je razdivjana množica slekla nekega policijskega uradnika ter ga skoraj linčala. Najprej so ga grozno pretepali, potem vrgli v kanal, a končno so ga napol mrtvega vlačili po ulicah. Pogled na to zverinsko početje je vojske tako razkačilo, da so brez dovoljenja streljali

ter ubili tri osebe in ranili 18 oseb. Polkovnik dotičnega polka je vsled tega raztrgal pred vojski svojo kapo ter odstopil. Sploh vojaštvo ni nikjer več zanesljivo.

Mirovna konferenca v Haagu

London 21. junija. Delegat Združenih držav je izročil predsedniku mirovne konference v Haagu Neli. dovu pismo svoje države, da si pridruže pravico, predložiti prvi komisiji vprašanje o nasilnem iztir. javanju javnih dolgov. Nelidov je izjavil, da je tak predlog dopusten. Tudi angleški delegat si je pridržal, staviti pozneje predloge. Ameriški general Porter si je pridržal pravico, predlagati pozneje omejitve oboroževanja, ako se pokaže za to potreba. Nemčija je predlagala ustanovitev mednarodnega apelacijskega sodišča za mirovne zadeve. Ta predlog podpirajo tudi norveški delegatje.

Dopisi.

Iz Mirne. Iste roke župnika Kocijančiča ali koliko je vreden njegov popravek. Naduti mož se misli oprati, a se kruto moti. V popravku, ki ga je poslal Vašemu listu, kar mrgoli laži in protislovij. V šestih točkah mišlji oprati svoje umazano perilo. Govoriti hočemo kar po vrsti. Pod 1) taji, da bi res nabral 300 gld., ampak le 100. Stvar je sledeča: 50 gld. je dobil od županske gospe, 50 gld. je iz faranov izprešal, ostalih 200 gld. pa hoče vzeti iz cerkvenega denarja podružnice sv. Helene. Vprašamo sedaj Kocijančiča, ali je morda on odprl svojo bisago brez dna in podaril cerkvi sv. Helene 200 gld. Mislimo, da so tudi ti 200 gld. krvavi kmečki žulji, ki so nabrani od faranov. Sedaj naj pa vsak sam razsodi, ali ima Kocijančič 300 gld. za že plačane zvonove ali ne. Ad 2) ga pozivljamo, naj pove datum in številko hranilne vloge, da bomo vedeli, kdaj je ta denar naložil. Na same besede Ti, ljubi Tone, nič ne verjamemo, saj vendar še dobro veš, kako je bilo takrat, ko si moral na prižnici preklcati (28. jan. 1906). Pa še nekaj nam oprost, dragi bisagar! Torej čemu si nabral denar, ko si vendar vedel, da je že vse plačano? Kaj misliš sedaj storiti s tem denarjem? Kam drugam bo izginil, ko v Tvojo bisago? Daj ga nazaj! Da ovržemo točko 3, hočemo navesti le to, kar je govoril. Rekel je na prižnici nekako takole: „Lepe stvari se govore po fari! Mene hočete dolžiti goljufije. Kako morete nas duhovnike kaj takega dolžiti!“ itd. Sedaj naj pa vsak sam primerja poročilo o tem v št. 127. in videl bo, da je jedro eno in isto. O točkah 4) in 5) naj govorimo skupno. Zvonove je zavaroval že prejšnji župnik Jarc nekako pred 5 leti. Obnovitev zavarovalne ponudbe se pošlje vsako leto okoli Božiča. Tudi župnik Kocijančič je dobil, kar mu lahko dokažemo, že ko je prevzel faro Mirno. Zavarovalnina se mora plačati do 1. jan. nasl. leta. Ako se ne plača v teku 6 tednov, izterja jo advokat. Župnik Kocijančič (hudomušneži mu nadejajo primerni priimek „fajmošter Bimbom“) pa ni bil tožen, ker je redno plačeval zavarovalnino. Ker jo je plačal vsako leto, je moral vedeti, da je zvon zavarovan. Vkljub temu pa je nabiral novce. Še po Veliki noči (kar sam potrdi, da je takrat že vedel) je sklical može (ko je bilo žegnanje pri sv. Heleni), da se „domenijo“ radi zvonov. Ko ga je neko vprašal, če je zvon zavarovan, ni hotel nič slišati, le rekel je: „Ja, hočete vedno nasprotovati in tako se ne bomo zmenili!“ in odšel je, ne da bi kaj povedal. Če bi ne imel nečistih namenov, bi takrat rekel, da je zvon že plačan. Če se zavarovalnina ne plača, tudi ni zavarovano, a ubiti zvon je zavarovan, kar je „Vzajem. zavar.“ sama potrdila in to pokažemo lahko črno na belem, zato je tudi ta točka prava patentirana Kocijančičeva laž. O Tone Bimbom, lepo pelješ cerkvene račune in kaj storiš s pobotnicami, ki jih moraš vendar predložiti knezoškofjskemu ordinarijatu. Pometaj pred svojim pragom! Ad 6) naj vsak čitatelj vzame v roke „Domoljuba“ št. 20. z dne 16. maja t. l. in „Slovenca“ (11. maja t. l.) in bital bo med poročili o volilnih shodih skrbno Kocijančičevo poročilo o „si-

Vis. Vrh tega sem prepotoval precejšen predelek žitorodnega ogrskega Banata in ves ravni Srem med Donavo in Savo, od Zemuna do Djakovega.

V drugi polovici svojega četrstoletnega potovanja pa, ko sem imel naprej plačan vozni listek za vse proge južne železnice po cislitvanskih deželah — oj! tu sem si ga bil privoščil — lep kos sveta v naglem nevzdržnem diru: od kršnih obal sinje Adrije tja gori pred kameniti prag cesarske naše prestolnice ter dalje gori do stovežate zlate Prage; potem pa zopet od kraljevskega Zagreba navzgor proti zapadu v osrčje tirolskih Alp ter daleč tja preko v — Izarske Atene: Monakovo.

Trinajst let sem bil v pravem pomenu besede doma le v — železniškem vagonu, kjer sem bil prespal marsikatero noč trdnje in slajše, kakor v mehkem naročju svoje lastne postelje.

In po vseh teh vzdržnih vožnjah po domovini, sem vzletel naposled kakor za pobiljševalni nameček, — po vsej dolžini solnčne Italije tja doli na podnožje ognjevitnega Vezuva, odkoder sem se bil vrnil, kakor čebela s paše na cvetočem polju, s polno

dušo blaženih popotnih vtiskov in spominov na to obljubljeno deželo vseh leposlovcev in ljubiteljev upodabljaljočih umetnosti.

Skrajni mejniki na polju mojega četrstoletnega potovanja so torej nasledna mesta: Belgrad, Budimpešta, bosanski Brod na Savi, Sisek, Zagreb, Karlovec, Reka, Senj, Zader, Knin, Spljet, Makarska, Vis in Pulj potem pa z ogrske ravnine gori: medjumurska Štrogova, prekmurska Cankova, Gradec, Dunaj, Brno, Praga, Monakovo, Kufstein, Inomost, Franzensfeste, Ponteba, laški Videm, Benetke, Bolonja, Florencija, Rim in Neapolj.

V tem nepreglednem okviru je na stotine mest in trgov ter neprešteta množina posamičnih vasi, ki sem jih v teku petindvajsetih let prehodil po večkrat. Videl sem torej dokaj sveta, posetil mnogo zanimivih krajev ter se seznanil s tisočimi ljudmi, med katerimi sem si pridobil marsikaterega dragocenega pobratima in odkritosrčnega prijatelja, nasprotno pa sem spoznal tudi marsikakega — sladkoustnega prilizovalca, licemerskega hinavca in škodoželjnega sovražnika. — — —

Gmotnega imetja si na svojem četrstoletnem blodenju kričem

domovine, še manje pa po tujih deželah res nisem pridobil in sem zdaj v tem oziru, na jedro v pokojninski raj podoben tistemu Schillerjevemu pevcu v njegovi pesmi: „Die Theilung der Erde“. Kakor je namreč oni pevec, med tem ko je Bog razdeljeval človeštvu pozemeljske darove, bil zamaknjen v čudesa božjega stvarjenja, takisto sem tudi jaz, idealističen sanjač, baš iz enakega vzroka pozabil nabirati si od stvarnika po zemlji raztreseni blagoslov posvetnega mamona, da bi si z njim zavaroval mirno in brezbrizno telesno bodočnost. No, ali nasprotno pa sem si nanosil s širnega sveta v svoje samotno skrivališče toli bogat zaklad — duševne hrane: prezanimivih doživljajev, velepučnih izkustev in slastnih spominov, da bom iz njih crpal navduševalni živež do konca svojih zemeljskih dni.

Kakor tistega brezbriznega pevca v odkodovanje zamujene pridobitve gmotnega imetja, vabi božji razdeljevalec zemeljskih darov k sebi torej tudi mene na življenje duhovnega kruha:

„Li hočeš bivati z menoj v nebesih, kdarkoli prideš, rad ti jih odprem!“

Prestoslav Kretanov.

rovinah“. Na prižnici je pa v nedeljo 12. maja t. l. pital svoje poštene farane s „sirovinami“, kar lahko priče s prisego potrdijo. Mislim, da smo dovolj razkrinkali zavito resnico v popravku. Hočemo pribiti le še golo dejstvo: Župnik Ant. Kocijančič vulgo Tone Bimbom je dobro vedel, da je bil ubiti zvon zavarovan, torej že plačan, a je kljub temu nabiral denar ter je hotel vtakniti v svojo nikdar polno bisago za 300 gl. kmečkih žuljev. To je pribito in tega ne utaji noben Kocijančičev popravek! Tone, si tacuisses... Bimbom!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. junija.

— **Ljubljanski shod za slovensko vseučilišče in slovenske srednje šole** se vrši v četrtek 27. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Govorniki bodo zastopniki „Matice Slovenske“, „Pravnika“ in dijaštva, Matica Slovenska je imenovala svojim govornikom dr. Frana Ilešiča, „Pravnik“ pa dr. Frana Novaka. V četrtek se složno zberimo v Mestnem domu vsi, da bo manifestacija Ljubljane kar najbolj sijajna.

— **Volilci občine jeseniške** pozivljajo g. ministrskega predsednika barona Becka in g. ministra za notranje zadeve barona Bienenrtha, naj uvedeta preiskavo proti tistem uradniku c. kr. deželne vlade v Ljubljani, ki je izdal „Slovenec“ uradno tajnost glede razveljavljanja I. volilnega razreda na Jesenicah, tako, da je „Slovenec“ dne 1. junija t. l. že priobčil tisto razsodbo, ki jo je izdala c. kr. dež. vlada v Ljubljani šele dne 6. junija t. l. pod št. 10.090.

— **Peticije za ustanovitev slovenskega vseučilišča in srednjih šol** so poslala na poslansko zbornico: Okrajna skupina Ljubljana zveze lesnih delavcev avstrijskih in iz Matenje vasi: podobčina, Ljudska knjižnica, pevsko društvo „Javornik“ ter kmečijska podružnica, županstvo v Ratečah na Gorenjskem; županstvo v Nabrežini, vojaško veteransko društvo v Ratečah, županstvo in Slunem, prostovoljno gasilno društvo v Ratečah, županstvo in krajni šolski svet na Vrhu pri Vinici, županstvo na Jesenicah, telovadno društvo „Sokol“ na Jesenicah, podružnica sv. Cirila in Metoda na Jesenicah, županstvo občine Komen; županstvo občine Škrbina, županstvo občine Gabrovica, pevsko in bralno društvo „Lira“ v Komnu, vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu, ljubljanska podružnica „Avstrijskega knjigoveškega društva“, pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ in akad. fr. društvo „Prosveta“, vsi v Ljubljani.

— **„Slovenec“ in nemška zveza.** Splošno je znano, da so klerikalci sklenili z Nemci v zadnjem času debelo prijateljstvo, ki je pri zadnjih državnoborskih volitvah dozorilo v popolno politično zvezo. Dokaz tega je, da so Nemci šli pri ožji volitvi v Ljubljani kot en mož v boj za klerikalnega kandidata in da so v zadnjem času prenehali vsi napadi na Nemce v škofovem listu. Lepaki na dan ožje volitve z besedilom: „Deutsche Wähler! Schreibt auf die Wahlzettel den Kandidaten Hans Kregar, Gürtlermeister in Laibach. Der deutsche Wahlausschuss“ in dejstvo, da se glasilo kranjskega nemškutarstva „Grazer Tagblatt“ v svoji prilogi „Deutsche Stimmen“ od volitev sem skrbno ogiblje imenovati naše klerikalce s praviim njihovim imenom, marveč jih je v ljubeznivi naklonjenosti prekrstilo v „Slovenisch-Konservative“, dočim jih je preje psovalo s priimki „römlinge“ in „klerikale“, vse to so žive in glasne priče nemško-klerikalne zveze, četudi ne uvažujemo izjave Dzimskega, ki je izrečno priznal, da se je pogajal z vodjo klerikalne stranke dr. Susteršičem. To je notorično in ker ve „Slovenec“, da tega fakta ne more utajiti, skuša svoj konkubinat z Nemci prikriti na sličen način, kakor tisti tat, ki beži pred preganjalcem po ulici inkriči na vse grlo: „Primate tatu,

primite tatu!“, da bi s to zvijačo odvrnil nevarnost, da bi ga kdo prijel. Venomer blebeče o nemško-napredni zvezi in binavsko zavija oči, češ, ljudje božji, vsega zla na Slovenskem je kriva zveza naprednjakov z Nemci, dasi je dokazano, da take zveze ni nikdar bilo, marveč samo navaden dogovor, nanašajoč se v prvi vrsti na gledališče, a še ta dogovor je šel rakom žvižgat. O konkubinatu, ki so ga v zadnjem času sklenili klerikalci z vsenemškimi kazinoti-rimci z losvonomovci, pa ne zine, ne črhne niti besedice, ker meni poštenjakovič „Slovenec“, da bo grošno razmerje svoje stranke z Nemci najljubše skril in prikril na ta način, ako bo svoje nasprotnike dolžil istega razmerja z Nemci. No, bomo do mi poskrbeli, da bo slovenski javnosti vedno pred očmi klerikalno-nemška zveza!

— **Politično vodstvo koroških Slovencev** je imelo na željo poslance Grafenauerja 19. t. m. sejo, katere se je tudi g. Grafenauer udeležil in na kateri se je sklenila soglasno sledeča resolucija: „Koroški Slovenci obžalujemo, da doslej ni bilo mogoče združiti vseh slovenskih in hrvaških poslancev v en močen in vpliven klub. Razmere silijo zlasti mali slovenski narod, da zbere vse posamezne moči v eno zvezo, ki bi bila dosti močna, da s svojim nastopanjem uspešno brani življenske interese Slovencev in Hrvatov. Koroški Slovenci ne morejo prikrivati bojazni, da bi mali jugoslovanski narodi razcepljeni prišli ob svojo veljavno prav v trenutku, ko pričakujejo svojega prepoda! Zato pozivljajo koroški Slovenci vse gospode jugoslovanske poslance, da se v tem vevležnem trenutku zavedajo svoje odgovornosti. Posamna nasprotstva naj ne bodo povod splošnega razdora. Vodstvo koroških Slovencev prosi g. Grafenauerja, naj deluje naprej z vso odločnostjo za združitev vsaj v obliki, kakršno so našle razne, četudi programatično si nasprotujejo stranke drugih narodnosti.“ Vsled te resolucije se je potem sklenilo, g. poslanca Grafenauerja prositi, da za enkrat ne pristopi nobenemu imenovanju klubov, da pa vzdržuje do obeh lojalne prijateljske odnose. Ako bi se razdruženje izkazalo kot trajno, sklical se bo o primernem času shod zaupnikov, ki se bodo posvetovali o končni odločitvi. — Kakor poroča „Mir“, imata največje zasluge za razbitje Jugoslovancov v dva kluba dr. Krek in dr. Korošec.

— **Klemen Proft v nemški luči.** L. 1901, ko je bil Klemen imenovan v Celju, so si ljubljanski Nemci privoščili odkrito besedo o njegovih pedagoških zmoglostih. Takrat seveda še niso niti sanjali, da se bo našla čez par let črna detelja, ki bo tega nesposobneža silila kot nemški Geslerjev klobuk na slovenski zavod. Vendar je kritika, ki jo je ob splošnem prirejanju napisal zadnji inteligentni ljubljanski Nemec Florijan Hintner v „Steirische Schul- und Lehrzeitung“ in jo je ponatisnil tudi organ, ki je za nemško sodbo v šolskih zadevah gotovo merodajen, namreč „Laibacher Schulzeitung“ — toli zanimiva in značilna, da je ne moremo prikriti javnosti. Klemen je bil že takrat zelo protežiran in je prejemal plačo nadzornika nemških šol na Kranjskem, akoprav ni imel zata niti najmanjše sposobnosti, ker sploh nima pojma o vzgojeslovju. Hintner v oni kritiki obžaluje ljubljanske nemške šole, češ da imajo izdaja potresa popolnoma nezmožne nadzornike (to velja pač še danes prav tako kakor takrat). Dobesedno pravi Hintner takole: „Gospodje inšpektorji so pač hodili v šolo kot — hospitantje, ker so bili za to plačani, in so tam prav temeljito molčali, ako jih je kdo vprašal, kako sodijo o pouku in vzgoji, ali pa so se blamirali, če so z naduto uradno resnostjo hoteli pokazati učitelstvu kako pot, ki je zanje sama bila španska vas — kakršen je bil pa njihov okus.“ Med temi famoznimi nadzorniki imenuje Hintner Profta izrečno, primerjajoč njegovo znanje z znanjem, ki ga ima gorenjski kmet o otokih Tihega oceana. Dalje pravi o njem: „Tako eksperimentirajo tja

v dan taki ljudje, ki so morda (?) dobri fiziki in kemiki (op. Proft je fizik) ... in ga laskavo primerja z nosorogom in njega pojmi o igranju na harfo. Hintner govori tu sicer vedinoma o Proftovi sposobnosti kot nadzorniku ljudskih šol, vendar je gotovo — in je bilo, ko je bil Proft še v Ljubljani na realki, notorično znano, — da je njega pedagoška sposobnost splošno na najnižjem nivo. Tudi o razmerju tega moža do učitelstva se izraža v citiranem spisu Hintner in konstatuje, „da ni moglo sploh biti niti govora o kakem zupanju, kaj šele o ljubezni njemu podrejenega učitelstva do njega.“ Takih pedagogov želi slovenski mladini Švarc. Seveda njegov sinček ta rabi bergelj, ta krvavo potrebuje takih klasifikatorjev, ki vedo, da roka roko umiva ...

— **Kaj nas uče zadnje državnoborske volitve na Slovenskem.** Izmed 24 mandatov, ki pripadajo po novi volilni reformi Slovincem, so jih klerikalci dobili, ako jim prištejemo tudi dr. Plojev mandat, 17. Iz tega dejstva bi se dalo sklepati, da prevladujejo klerikalci na Slovenskem tako močno, da napram njim napredne stranke kar izginejo. Temu pa ni tako! Ako primerjamo število glasov, oddanih za klerikalne kandidate, s številom glasov, ki so jih dobili napredni kandidati, dobimo docela drugačno sliko, sliko, ki nam nepobitno izpričuje, da so napredni elementi na Slovenskem že tako številni, da domalega že odtetajajo klerikalne. Ako pa upoštevamo, da bi dobili napredni kandidati še tisoč tisoč glasov več, ako bi bile volitve svobodne, ako bi se ne vršile pod najhujšim terorizmom duhovništva, lahko upravičeno trdimo, da je slovenski narod, kakor so volitve na podlagi splošne in enake volilne pravice neovržno pokazale, po pretežni večini naprednega mišljenja. Številke to dokazujejo! Poglejmo! Na Kranjskem je bilo oddanih 66.992 glasov. Klerikalci so jih dobili 47.845, naprednjaki 12.162, socialni demokrati pa 5.030; klerikalci so torej dobili tri četrtine vseh oddanih glasov, dočim so dobili vsi napredni kandidati skupaj eno četrtino. Potemtakem bi morali imeti naprednjaki izmed enajstih slovenskih mandatov na Kranjskem tri, faktično pa so dobili samo enega. Iz tega fakta je razvidno, kako upravičena je bila zahteva slovenskih naprednih poslancev v pokojnem parlamentu, da se zagotovo naprednjakom na Kranjskem 3 signirni mandati! Na Štajerskem je bilo oddanih 54.505 veljavnih glasov, in sicer za klerikalce 30.173, za naprednjake 14.539, za „Štajerčevce“ 5851 in za socialne demokrate 3583 glasov. Na Štajerskem so potemtakem dobili protiklerikalni kandidati vsega skupaj 27.732 glasov, torej skoro toliko kakor klerikalci. Vendar pa sta jim pripadla samo dva mandata, dočim bi jim šli po pravici trije. Na Goriškem je razmerje glasov tako: Izmed 23.359 oddanih glasov je bilo klerikalnih 12.163, protiklerikalnih pa 10.894. Na Koroškem je bilo oddanih za klerikalce 7369 glasov, za socialne demokrate pa 1436, v Istri za narodnjake 4885, za socialne demokrate 1042, v Trstu za narodnjake 8167, za socialne demokrate pa 1449 glasov. Glede Trsta pripomnimo, da so socialno demokratski glasovi štet samo v okolici, v mestu samem pa glasov slov. soc. demokratov ni mogoče navesti, ker so slovenski socialisti glasovali za italijanske socialno demokratske kandidate. Vsekakor pa smemo upravičeno trditi, da je bilo v tržaškem mestu samem oddanih najmanj 1000 slovenskih socialno demokratskih glasov. Če seštejemo vse na Slovenskem oddane glasove in jih razdelimo, vidimo, (da so jih dobili izmed 162.820 glasov klerikalci 95.974, protiklerikalne stranke pa 66.846. V procentih izraženo so dobili klerikalci 58,9%, protiklerikalne stranke pa 41,1% vseh oddanih glasov. Proporcionalno bi torej pripadlo klerikalcem izmed 24 slovenskih mandatov 14, neklerikalnim strankam pa 10, dočim jih imajo klerikalci 18, torej 75% vseh mandatov, neklerikalci pa jedva 6. Kaj nas potemtakem uče državnoborske volitve? Da slovenske pokrajine niso tako črne, kakor se navadno misli in kakor bi radi javnosti natvezili klerikalci! Številke govore jasno in nas bodre na delo. Nekoliko več resnega dela in več odločnosti, pa bopri prihodnjih volitvah na vsej črti triumfovala na Slovenskem svobodna misel!

— **Klerikalna nestrpnost.** Kakor so nestrpni kranjski klerikalci proti naprednjakom, tako so tudi štajerski. Ustanovil se je ondi „Narodni svet“, da bi zastopal slovenske koristi proti nemštvu. V tem „Narodnem svetu“ so bile štajerske stranke, klerikalna, narodna in slogaška, zastopana vsaka razmerno svoje moči. Ker zadnjič pri posvetoivanju, kam naj vstopijo slovenski štajerski državni poslanci, ni obveljala klerikalna, je dr. Korošec, ki je bil tajnik „Narodnega sveta“, odložil svoje mesto, v „Slovenca“ pa poslal dolgo klobaso, v kateri skuša dokazati, kakšna silna krivica se mu je godila v „Narodnem svetu“ in da zato raje nobene korporacije kakor pa tako. Iz tega se vidi vsa nestrpnost klerikalcev proti drugi politični stranki. Na Češkem so vse narodne stranke združene v „Narodnem svetu“ od najskrajnejših klerikalcev do najskrajnejših ateistov, ker jim je pri srcu korist naroda. Pri nas pa se mora vse zgoditi po klerikalnih željah in če se ne, pravijo klerikalci, naj pa vse vrag vzame. Potem pa še hinavsko zatrjujejo, koliko jim je mar blagor naroda!

— **Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo.** Že ob zadnjih državnoborskih volitvah so sklenili krakovski in trnovski volilci, da hočejo za svoj okraj osnovati društvo, to je, da bi tako skupno delovali, kakor so delovali ob volitvah. Takrat so bile volitve povod, da so se volilci shajali na sestankih in da se ti koristni sestanki ne bi prenehali, treba je osnovati društvo, katero naj vodi vse družabno, politično in gospodarsko življenje. Volilci naj bi torej sami skrbeli za kulturni in gospodarski napredek svojega okraja, kar bodo tem lažje storili in dosegli, ker poznajo vsakovrstne potrebe svojega okraja. Gospod Anton Trstenjak je zasnoval tako organizacijo, sestavil je pravila in povabil volilce na sestanek, na katerem jim je razložil pomen in namen društva. Zbrani volilci so navdušeno odobrili pravila in izjavili, da se osnuje društvo. Ves trnovski in krakovski okraj se bode organizoval in ta organizacija bode politična, gospodarska in prosvetna. Glede na okraj se bode društvo gibalo v tesnem okviru, njegovo delovanje bode nadrobno, ker takemu delu morejo biti kos le krajevna društva, ki vodijo imenike svojih zaupnikov in pristavev in ki torej poznajo želje in potrebe vsakega posameznega volilca. Društvo bode gospodarsko v tej smeri, ker hoče skrbeti za gospodarski napredek svojega okraja, to je hoče gospodarske koristi svojih članov zastopati in pospeševati vsekdar in povsod, torej v vseh občinskih, deželnih in državnih zastopih in korporacijah kot posredovatelj med volilci in temi zastopstvi. Vsakemu volilcu bode društvo prva instanca, ki se bode zavzemalo za koristi svojih članov. Kdor bode torej iskal kake pomoči ali sveta, se bode obračal do društva, ki se bode kot tako potegovalo za pravične zahteve svojih članov. Za prosveto svojega okraja hoče društvo skrbeti s tem, da osnuje knjižnico in čitalnico. Knjige se bodo dajale na dom, a raznovrstni časopisi bodo članom na razpolago v čitalnici. Za Krakovo in Trnovo, kjer še po gostilnicah ni časopisov, bode to velike važnosti. Društvo bode prirejalo zabave in poučna predavanja. Na tak način hoče širiti prosveto, narodno zavest, pospeševati splošni napredek in sploh kasati pota, ki vodijo do blagostanja in širšega obzorja. Društvo

bode delovalo politično, to je širilo bode politično naobrazbo, poučevalo bode člane o državljskih pravicah in dolžnostih ter o tem, kaj je občina, dežela in država, kako so pravice slovenskega naroda v državi in kako moremo zakonitim potom doseči te pravice in končno bode podpiralo s svojim delovanjem narodne, kulturne in gospodarske težnje narodno-napredne stranke. Kak uspeh je danes mogoče doseči le s skupnim občevarjem, zato bode društvo živelo v tesni zvezi s krakovskimi in trnovskimi volilci. Pravila se predložijo vladi in kadar bodo potrjena, skliče se osnivalni zbor, na katerem se bode volil odbor, in društvo bode pričelo takoj delovati.

— **Jezik „Herrenvolka“.** V zadnji številki „Oesterr. Rundschau“ je priobčen zanimiv sestavek vladnega svetnika dr. Löbla o nemškem jeziku, kakršnega pišejo nemški listi in literatje. Dr. Löbl pravi, da se v sedanjem času vrši klavern propad nemškega jezika, ki je do skrajnosti zanemarjen in posirovel (!) kot še nikoli doslej, kolobocija, ter grozovito razmnoževanje. Kamorkoli se ozreš, v dnevni časopis ali delo strokovne vsebine, kako javno naznanilo, plakat, inserat, privatna ali trgovska pisma, povsod vse polno zanikrosti in razpada, osnovna slovnicična pravila se krčijo (!), slog je površen in grd (!), sintaktične tvoritve so napačne, zagrešeni so grehi proti jezikovni logiki, jezik nemški je nenaraven, prisiljen in ponarejen! Huda obtožba zares! Pisatelj pravi, da tudi takozvani „schöngeistiges Schrifttum“ kaže „eine erschreckende sprachliche Verlotterung“, katere so se posebno vredni izkazali pisatelji Beyerlein, Bierbaum, Dreyer, Ebers, Oton Ernst in drugi. 16 let že prosijo nemški razsodni in za čistost nemškega jezika vneti možje svoje sorojake, naj bi pisali vsaj nekoliko pošteno, ali celo „völkisch“ — časopisi se ne brigajo za te prošnje, ampak pišejo spakredano, n. pr. „Grösserbrutische Unstimmigkeiten“, „die drahtlose Telegraphiekonferenz“, „seitens der Regierung sind Vorbereitungen behufs Anbahnung der Beziehungen zwischen der Staatsverwaltung und der Gesellschaft abgeschlossen“ itd. Pisatelj pride na podlagi množine drastičnih primerov do zaključka, da sedanja nemščina ni niti senca pravega nemškega jezika, kakor so ga pisali Goethe, Schiller, Lessing, Heine. Posebno ga jezi tisti „derselbe“, brez katerega sedanji Nemci ne morejo shajati in ki ga v slovenščini nekateri tako radi posnemajo z zoprnim „tisti“, kar so tudi bratje Hrvatje povzeli od Nemcev. Nemški jezik je torej po pisateljevih besedah trivialen in banalen, da ga fino čuteče uho ne prenese. — Mi bi te razprave dr. Löbla ne bili omenili, če bi se nemški listi vedno ne zaletavali v naš slovenski jezik, češ, da ni nič opiljen, da nimamo izrazov za nobeno stvar itd. Dejstvo je, da jenaš slovenski jezik od leta 1870. tako napredoval, da se lahko meri z vsakim modernim jezikom glede množine izrazov in svoje prikladnosti za najfinejšo in najbolj dovršeno konverzacijo. Nemci naj torej gledajo, da bodo opili svoj jezik, ki je tako potreben „popravila“ naš slovenski jezik naj pa puste, ker malenkostna fina piljenja, ki jim je podvržen vsak moderen in živ jezik, opravili bomo sami.

— **Zakon bivšega katoliškega duhovnika veljaven!** Katoliška cerkev je imela svoje dni neomejen vpliv na zakonodajstvo. V preteklem stoletju se je po zaslugi francoske revolucije v tem oziru marsikaj spremenilo, vendar pa se je cerkvi zlasti pri nas posrečilo, si ohraniti dokaj vpliva pri zakonodajalnih zastopih. Tako se je zgodilo, da preveva avstrijski državljanski zakon docela klerikalni duh, ki se javlja zlasti v onih določbah, ki se tičejo zakonskih zvez. V tem oziru je avstrijska postava zgolj kopija določb cerkvenega prava. Dasi se že najboljši možje več nego pol stoletja trudijo, da bi avstrijski

državljanski zakonik prilagodili so dobnim razmeram in modernemu duhu časa, vendar so bili vsi ti napori večinoma brezuspešni, zlasti kar se tiče zakonskih določb. Cerkveni krogi se upirajo z trdovratnostjo vsaki reformi in doslej se jim je tudi še vselej posrečilo preprečiti vsak poskus, modernizirati naš zakonik v smislu zahtev modernega časa. Toda zdi se, da se tudi v tem oziru pripravljati znaten preobrat na bolje in da se bo v doglednem času vendarle posrečilo, izločiti iz naših postav tiste srednjeveške, brezsmiselne in zdravemu razumu naravnost v obraz bijoče določbe, ki so dandanes v pravo sramoto našemu pravosustvu. Znano je, da se nahaja v našem civilnem zakoniku točka, ki določa, da je katoliškemu duhovniku, ako prestopi tudi k drugi konfesiji, zabranjeno skleniti veljaven zakon. Dasi je ta določba naravnost stupidna in absurda, ker daje katoliški cerkvi oblast nad osebami, ki so ji že zdavna pokazale hrbet, vendar se je naše pravosustvo še vedno skrbno ravnalo po tej brezsmiselni točki. No, tudi v tem oziru se je že jelo jasni, kakor nam kaže slučaj, ki se je doigral na severnem Češkem. Neki rimsko-katoliški duhovnik je prestopil k protestantizmu in se oženil. Poročen je bil po veljavnih predpisih konfesije. Dasi temu zakonu ni nihče ugovarjal, vendar je bila nevarnost, da se ga s klerikalne strani denuncira. Mož je zato vložil na pristojno oblast prošnjo, naj se sklenjeni zakon naknadno odobri. Namestništvo in ministrstvo sta prošnjo odbila. Nato je namestništvo odstopilo akte okrožnemu sodišču v Litomericeh z nalogo, naj uvede preiskavo o veljavnosti sklenjenega zakona. In sodišče je razsodilo, da je sklenjeni zakon bivšega katoliškega duhovnika veljaven. V utemeljitvi razsodbe se naglašajo tole: „Po izstopu iz katoliške cerkve država ne more duhovnika siliti, da bi se pokoril naredbam rimsko-katoliške cerkve; takisto cerkev tudi ne more siliti, da bi se po izstopu ne oženil; prav tako pa je tudi prenehala dolžnost države sodelovati pri uveljavljanju cerkvenih zahtev na izstopivšega in duhovniško posvečenje država ne more smatrati za obvezno za izstopivšega. Določbe § 63. s. d. z. še niso izrečno razveljavljene, vendar pa nimajo veljave za take duhovnike, ki so prestopili h kaki cerkvi, pri kateri duhovniško posvečenje nino-bena zapreka za ženitev.“ — Ta razsodba je dalekosežnega pomena, z njo se je prebila stara neumna praksa, da se je sililo duhovnike, ki so izstopili iz katoliške cerkve, se ravnati po naukih te cerkve še potem, ko ji že zdavna niso več pripadali.

— **Iz deželne odbora.** Načelniki deželnih uradov so se danes pod vodstvom gospoda odbornika in glavarjevega namestnika Povšeta poklonili gospodu deželnemu glavarju Otonu plem. Detelu, da mu čestitajo k imenovanju dosmrtnim članom gosposke zbornice. Gospod odbornik Povše je v vznesenih besedah poudarjal, da je odlikovanje, ki je zadelo vrhovnega načelnika deželne odbora zaradi njegovih mnogih vrlin in patriotičnega delovanja, radosten odmev našlo ne le na Kranjskem temveč tudi v drugih slovenskih pokrajinah, ker je prvi slučaj, da je bil sin slovenske matere tako visoko odlikovan. Gospod deželni glavar se je v toplih besedah za izražene čestitke zahvalil pristavljajo, da je odlikovanje in prvi vrsti namenjeno mestu, katero zavzema, ter poudarjajoč, da ga med mnogimi čestitkami ravno čestitanje deželnih uradnikov najbolj veseli. Ovačija je imela znak prave prisrčnosti ter je dokazala, kako ljubljani je deželni glavar med svojimi uradniki.

— **Robič ne odloži deželno-odborniškega mandata.** Kakor poroča „Novi slovenski štajero“, štajerski dež, odbornik prof. Robič ne odloži svojega mandata, kakor se je pisalo in kakor je tudi res nameral. S

tem ostane štajerskim Slovincem deželno odborništvu, ob katero bi bili sicer prišli.

— **Prvi uspeh Jožeta Gostinčarja.** Komaj nekaj tednov je Jože Gostinčar državni poslanec in že si je pridobil veliko zaslug — spravi je ob kruh 15 let starega pisarčka. Poročali smo že, da se je Jože Gostinčar pritožil na nadsodišče v Gradcu, ker je od okrajnega sodišča ljubljanskega dobil uradni poziv, na katerem je bilo zapisano „Jože Gostinčar, kandidat klerikalne stranke“. Zahteval je, da se mora „zločinca“, ki ga je tako žalil, spoditi iz službe in nadsodišče je to odredilo ne da bi se bila vršila kaka disciplinarna preiskava. Uboji pisarček, ki je bil še volonter, je že odpuščen iz službe. Postopanje nadsodišča ni samo nečuvstvo, marveč tudi skrajno krivično, kakor pričajo naslednja dejstva: Gostinčar je bil priredil v idrijskem okraju shod pod milim nebom. Ker v to ni imel oblastnega dovoljenja, je morala c. kr. žandarmerija njegov pregrešek naznaniti sodniji. C. kr. orožniki so bili pač v zadregi, kakor naslov naj dajo Gostinčarju. Mislili so si da morajo imeti ozire na tega moža; zdelo se jim je, da bi ga ponižali, če bi zapisali hlapec zadržne zveze, ali pometač ali sluga. Morda tudi niso vedeli, kdo in kaj da je. Zazdelo se jim je, da bo najbolje če ga imenujejo kandidata klerikalne stranke, saj je v tej lastnosti nastopil na shodu. Tako spisana ovadba je prišla na sodišče v Idriji. Prvo uradno povabilo bi bil imel Gostinčar dobiti od sodišča v Idriji. Vabilo je bilo tudi že spisano in se glasi „Jože Gostinčar, kandidat klerikalne stranke“, točno po žandarmerijski ovadbi. Ker pa je idrijsko sodišče stvar odstopilo ljubljanskemu okraj. sodišču se je tu moralo napraviti novo vabilo. 15letni volonterček je imel spisati vabilo in ker je bilo v vseh aktih zapisano „Jože Gostinčar, kandidat klerikalne stranke“ je pač tudi na vabilo tako zapisal. In tega mladeniča, ki gotovo ni imel slabih namenov je sodišče odpuštilo iz službe. — To je nečuvstvo, ker mladenič ni ničesar skrivil, ker je priden in vesten in sin revnih starišev ter brez vseh sredstev. No, Gostinčar naj bo le pomirljen; njemu bomo ošabnost že še iztepli. Nadsodišču pa povemo v obraz, da je brezvestno in nevredno justice, da odpusti iz službe poštenega pridnega človeka ne da bi preiskalo če je tudi kriv.

— **Žalosten konec klerikalnega junaštva.** Fran Terseglav, član „Slovenčevega“ uredništva, je velik junak. Meseca aprila je izšla v „Slov. Narodu“ notica, v katerem se mu je očitalo nehonečno in rezervnega častnika nevredno postopanje. Mož je bil radi tega očitanga globoko užaljen in ker je bil poročnik v rezervi, je dal odgovornega urednika našega lista R. P. po dveh častnikih pozvati na dvoboj. R. P. je bil takoj pripravljen se odzvati njegovemu pozivu, toda Fran Terseglav je bil mnenja, da njegov nasprotnik ni sposoben dati satisfakcije, češ, da ima na vesti neko baje zanj nečastno afero v zadevi zastave akad. tehn. društva „Triglava“ v Gradcu. Da se ta afero enkrat pojasni na način, ki bi izključeval vsak dvom, se je R. P. podvrgel častnemu sodu c. in kr. pehotnega polka št. 27 v Ljubljani. Častni sod je preiskal vso zadevo in razsodil, da R. P. v zadevi „Triglava“ zastave ni zakrivil ničesar nečastnega, ter mu izrečno priznal satisfakcijsko sposobnost. Sedaj je postala stvar resna in junak Terseglav bi moral vzeti v roko bridko sabljico ali pa nabasano pištolo. In jele so se mu tresti hlačice, da je jel po svojih zastopnikih prositi svojega nasprotnika R. P., naj se za božjo voljo mirnim potom poravnava. V to svrhu mu je obljubljal, da ne bo v „Slovenca“ nič več napaden. Toda R. P. je ostal trd in neizprosno ter vztrajal na tem, da naj poročnik v rezervi Terseglav, ki jel rožljati z orožjem, le pokaže, kako zna vihteti sabljico. Toda junaškemu poročniku v rezervi je upadlo sroe in

„kneifal“ je po vseh pravilih te umetnosti. Zato je prišel sedaj on pred vojaški častni sod in tu se je možu godilo slabo, prav slabo. A godilo bi se mu še slabše, ako bi njegov nasprotnik izbral proti njemu vse orožje, ki ga ima v rokah. A tega ni storil, ker mu ni toliko ležalo na osebi, kakor na stvari. Vojaški listi so te dni priobčili tole vest: „Dem Lieutenant i. d. R. Franz Terseglav wurde auf sein Ansuchen die Bewilligung zur Ablegung der Charge erteilt.“ Žalosten konec klerikalnega junaštva!

— **Iz politične službe.** Deželno vladni pristav ravnateljstva pomnožnih uradov g. Rudolf Zarli, ki je imel naslov ravnatelje pomožnih uradov, je imenovan za ravnatelja pomožnih uradov v VIII. čin razredu ad personam.

— **Imenovanje v gozdarski službi.** Gozdarski eleve Fr. Jenčič je imenovan za inšpekcijskega komisarja.

— **Promocija.** Danes je bil promoviran na graškem vseučilišču g. Florijan Kukovec za doktorja prava.

— **Odlikovanje.** Strojnik smodnišnice v Kamniku, Josip Richter, je dobil za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo.

— **Bratskim društvom** kakor tudi posameznim udeležnikom vsesokolskega zleta se naznanja, da se bodo vožni listki za posebni sokolski vlak prodajali kakor navadno pri blagajnah dotičnih postaj, neposredno pred odhodom vlaka in sicer na postajah Ljubljana južni in državni kolodvor: III. razred 20 50 kron, II. 40 20 K; Kranj: III. razred 19 90 K II. 38 80 K; Jesenice: III. razred 19 30 K II. 37 30 K; Celovec: III. razred 18 30 K, II. 34 90 K; Vlak se odpelje iz Ljubljane dne 27. t. m. južni kolodvor ob 6. uri 58 minut zvečer. Ljubljana državni kolodvor prihod ob 7. uri 1 min. odhod ob 7. uri 4 min. Kranj prihod ob 7. uri 45 min., odhod ob 7. uri 49 minut. Jesenice prihod ob 8. uri 56 minut, odhod ob 9. uri 39 min. Kdaj da dospe vlak v Celovec ter sv. Mihael, ter ceno vožnji od sv. Mihaela v Prago in nazaj, priobčimo začetkom prihodnjega tedna. Zletne legitimacije razpošiljajo se danes na razna društva. Na zdar!

— **Pravi pevci slovenskega pevskega društva „Ljubljana“** prirede, kakor običajno vsako leto, podoknico svojemu častnemu in prezaslužnemu članu trnovskemu župniku č. g. Ivanu Vrhovniku v nedeljo dne 23. t. m. ob 1/9. zvečer. Na včerajšnji notico „Slovenca“ omenimo le toliko, da oni sploh peti ne morejo, ker imajo pravih pevcev „Ljubljane“ komaj 10, drugi pa zato ne, ker so č. gosp. župnika pri obnem zboru odslovili in ker bi jih gotovo tudi on sedaj odslovil. Končno pa pripomnimo, da o kakem „zbijanju“ še govora ni, ker bi bilo zoper čast in ugled naprednih pevcev, da bi se spuščali v kakršnokoli kontroverze z ljudmi, ki so si z najgostejšimi sredstvi pridobili, a samo mimogrede, to naglašamo, vso oblast v društvu „Ljubljana“.

— **Na c. kr. II. drž. gimnaziji ljubljanski,** ki se preseli začetkom prihodnjega šolskega leta v svoje novo, ob Poljanski cesti stojajoče poslopje, se bo vpisovalo v I. razred v nedeljo, dne 30. junija od 8. do 12. dopoldne. Zunanji se sprejmejo tudi na pismeno zgledilo, ako pošljejo ravnateljstvu do 6. julija potrebne listine (rojstni list in zadnje šolske izpričevalo). Sprejemne izkušnje se prične v soboto, dne 6. julija in sicer pisemne dopoldne ob poldnesih, ustne popolne ob treh. Sprejemnina v znesku 6 K 60 v se bo pobirala od sprejetih učencev šole po istinitem vstopu v I. razred.

— **Za suplente na gimnazijah, realkah in učiteljskih** (razen vadi-nio) je c. kr. ministrstvo za nauk in bogočastje izdalo naredbo z dne 30. maja 1907, št. 22.113, katera naj prepreči, da bi suplenti, ki so že več let službovali, naenkrat izgubili službo, ker se njihovo mesto definitivno zasede. Ta naredba določa: 1. Vse deželne šolske oblasti naj sestavijo zopet suplentske izkaze, jih uredijo po strokah in v vsako stroko vrstijo kandidate po terminu skušnje ali pri enakem terminu po službeni dobi. (Prošnje za sprejem v te seznane sprejema večina dežel. šolskih svetov do konca junija vsakega leta. Prošnji je priložiti: krstni list, zrelostno spričevalo, spričevalo učne usposobljenosti za srednje šole, izkaz o prestanem poskusnem letu. Op. pis.) 2. Vsa ravnateljstva naj ob koncu šolskega leta naznanijo dež. šol. oblastim one suplente, ki prihodnje leto izgubijo

suplenturo na zavodu. Dež. šol. sveti pa naj do 1. avgusta vsakega leta ta seznam suplentov, ki so na razpolago, predloži ministru. 3. Vse suplente se naj redno razpisujejo v uradnem listu „Wiener Zeitung“ in eventualno v dež. uradnem listu. Vsak nameščen suplent javi svoje nameščenje takoj vsem dež. šol. oblastim, kjer je prej prošil za sprejem v suplentski izkaz. 4. Suplenti naj dobe polno število ur in se v to svrhu lahko obenem rabijo na dveh zavodih istega mesta. 5. Pri zavodih z velikim številom dijakov se smejo suplenti, ki nimajo dovolj učnih ur, rabiti tudi kot pisarniški ali knjižniški pomočniki, kar se jina šteje za dve tedenski uri. 6. Suplenti brez skušnje se smejo nastaviti le takrat, če ni izprašanih za isto stroko. 7. Je vkljub vsemu temu kateri suplent ne bi dobil službe, naj se javi ministru.

— **„Mehikanci“.** „Slov. Narod“ je dosedaj poročal o štirih Kranjcih, ki so se pod Maksimilijanom bojevali v Mehiki. Tem se naj danes pridruži peti Kranjec-Mehikanec. Ta mož je Nikolaj Šeničar, rojen leta 1832 Pod Turnom pri Dol. Toplicah, sedaj živeč na Podgozdu, občina Dvor pri Žužemberku, po svojem stanu godec in izdelovalec godal. Kot vojak je služil najprej pri 17. polku, in sicer 6 let, 9 mesecev, 28 dni. Potem je odšel kot prostovoljec v Mehiko, kjer je bival od 24. nov. 1864 do 15. aprila 1867. Bil je korporal. V Mehiki je bil ranjen na nogi. Ko je ležal v bolnišnici, ga je obiskal cesar Maksimilijan in ga je tolažil. Ker je bil za nadaljno dejansko vojaško službo nesposoben, je bil prideljen k godbi. Pri godbi je pihal na helikon. Odlikovan je bil s cesarsko mehikansko srebrno kolajno. Vrnivši se iz Mehike je vstopil v godbo 47. pehotnega polka, kjer je ostal nadaljna 3 leta, 8 mesecev, 14 dni. Poslavljen se od vojaške službe se je preživljal s tem, da je popravljaj godala pri raznih godbah in tudi sam sodeloval pri njih. S tem opravilom je prepoštoval Dolenjsko, Istro, Dalmacijo, Bosno, Hrvaško in se slednjič naselil v Zagrebu. Tu je ostal do lanskega leta, ko je vsled starosti in boleznih — hudega revmatizma v nogah — postal nesposoben za delo in se preselil k svojemu sorodniku Janezu Lovšetu na Podgozd.

— **Velik požar na dravskem polju in olikah ptujskih nemških „fajerberkarov“.** V Drgonji vasi občine Cirkovce nastal je v sredo dopoldne ob 10. uri velik požar, ki je uničil 32 poslopij, med temi tudi nekaj hiš v sosedni vasi Mi-hovce. Škoda je jako velika. Vrla požarna bramba iz sv. Lovrenca bila je prva na mestu in se jej je tudi v prvi vrsti zahvaliti, da se je požar omejil. Prav pridne so bile tudi požarne brambe iz Cirkovca, Fram-a in posebno ona iz Maribora. Žalibog da ne moremo tega reči o ptujski požarni brambi, katera je prišla najbrž gasiti — žejo in pas svojim „haj-lanjem“ izživat. Malo je manjkalo, da ni prišlo do premeta. Člani ptuj-skih „fajerberkarov“ bili so po ga-šenju skoraj vsi pijani. Nek Hegen-wart in Pirihi vozila sta pri vra-čitvi v Ptuj skozi Pletenje, Zu-pečja vas in sv. Lovrenca tako hitrostjo, da sta zadela pri sv. Lovrencu v poln voz sena in se pre-vrnili. Ker je bila cesta skozi vasi v tem času polna s senom obloženih vozov, je res čudo, da se ni zgodila večja nesreča. Ko je neki kmet do-tična moža opozarjal, da tako hitra vožnja na ozki cesti ni dovoljena, zabrusil mu je Hogenwart, ki je baje trgovec v slovenski posojilnični hiši v Ptuj svoj nemški pozdrav: „Piši Nekemu drugemu gospodu, ki ga je zaradi nesramne žalitve slovenskega kmeta prijel za besedo, zaklical je ta nemški kultu-ronosec: „Tepp, Drekkink, Strassen-rauber!“ in drugi mimo vozeči nemški fajerberkarji pozdravljali so ga s pljuvanjem in s „Schweinkerl!“ To je kultura nemških fajerberkarov iz Ptuja! Skandal!

— **Postojnsko učiteljsko dru-štvo** je izvolilo v svojem izrednem obnem zboru na Razdrtem 13. t. m. za zastopnika k vseavstrijskemu učiteljskemu shodu na Dunaj svojega društvenega predsednika vrlega tovariša g. Dragotina Čes-nika, nadučitelja v Knežaku, in sicer soglasno in navdušenim odobranjem, kar posebno ome-njam zaradi neke nezmislne in ne-resnične novice v zadnji torkovi šte-vilki „Slovenca“. Tudi poviseč članarine za 1 K se je brez ugovora soglasno sprejel. Kar se končno tiče še popisa Punduhove zadeve, je tudi ta popolnoma in zlobno zavit; zakaj temu nastopu je bil vzrok le neko nesporazumljenje, ki se je pa takoj po pojasnitvi — porav-nalo. Toliko na ljubo resnici in navzoči informatorici!

— **Gornjegrajsko učiteljsko društvo** je zborovalo dne 13. t. m. v Gornjem gradu. Udeležba je bila

precejšnja. Sklenila se je resolucija v smislu zboljšanja gmetnega stanja učiteljstva. Na avstrijski učiteljski shod na Dunaj, dne 30. t. m. odpo-šlje društvo g. I. Šijanca, učitelja v Gornjem gradu. Po zborovanju je bil banket v gostilni g. Šarba v pro-slavo 30letnega učiteljevanja gospoda Kelca in 24letnega učiteljevanja g. Kocbeka. Vse navdušeno veselo. Došlo je tudi 12 brzojav in mnogo pismenih čestitk.

— **„Št. jakobsko-trnovska ljub-ljanska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda“** je imela v čet-tek popoldan občni zbor. Iz blagaj-nikovega poročila povzamemo, da je osrednja družba dobila po tej po-družnici 1. 1906 112 K. Podružnica je štela lani 7 pokroviteljev, 15 usta-novnikov in 29 letnikov. V podruž-nično vodstvo so nanovo izvoljeni vsi stari odborniki, namreč gg.: doktor Fran Papež, odvetnik, prvomest-nikom, Vinko Vizjak, dež. rač. svetnik, njega namestnikom, Ivan Vrhovnik, župnik blagajnikom, Josip Pichler, c. kr. okr. tajnik v p. tajnikom; rač. pregledovalcem Jernej Kilar, rač. revident in Jernej Bahovec, trgovec. Zastopnikoma za veliko skupščino sta bila izvoljena gg. dr. Gregor Žer-jav, odvetniški kandidat in jurist Oton Fettich-Frankheim. Sprejel se je predlog, da se vpošlje poslanski zbornici peticija za sloven. vseučilišče in srednje šole. Končno je bil razgovor o volitvi novega prvomestnika „Družbe sv. Cirila in Me-toda“ in se je poudarjala želja, da naj bi bila za to prevažno mesto me-rodajna ne le splošna uglednost temuč tudi vsestranska delavnost in spo-sobnost, zlasti poznanje šol-skih vprašanj. Naj bi prvomestniško mesto ne bilo le mesto časti, ampak predvsem mesto dela. — Nato se je občni zbor zaključil. Letnine se bodo pobirale ob priiliki praznika slo-vanskih blagovestnikov.

— **Pohotnež.** 28letni fotograf Karel Pittoni v Trstu je letos v aprilu na 9½ letni Santini B. izvršil nemoralno dejanje, vsled česar je de-kletoce dobilo nevarno spolno bolezen. Sedaj 14letno modistko Marijo Ga-beršič je lansko leto, ko je prišla k njemu po fotografije, rinil v foto-graško temnico in se smolil okrog nje, da bi jo posilil, a deklici se je posrečilo ubežati pravočasno. Pittoni je stal večraj pred tržaškimi porot-niki in se delal silno nedolžnega in čistega, kljub temu je bil pa obsojen na 3½ leta težke ječe.

— **Umor.** Lani o binkoštih je v Podlescah na Goriškem bil cerkveni shod, na katerem so bili fantje z Ranjši in Lokovca. Nastal je med njimi prepri in pretep, v katerem je Matija Šuligoj iz Lokovca sunil z nožem Ivana Breščaka ter Jo-sipa Markiča. Zadnjemu je prite-klal na pomoč brat Ivan Markič, katerega je Šuligoj zabodel v sree, da se je zgrudil in v par trenutkih umrl. Pred goriškimi porotniki je bil Šuligoj obsojen na štiri leta težke ječe, živima poškodovancema pa mora plačati 400 K odškodnina.

— **Radi čiščenja in renovira-nja notranjih prostorov kirurški-nega paviljona** deželne bolnice se bodo sprejemali na kirurški odde-lek od sobote dne 22. t. m. naprej skozi mesec dni samo bolniki, ki so nujne pomoči potrebni.

— **Zglasila za I. letnik c. kr. ženskega učiteljskega** v Ljubljani se sprejemajo v sredo, dne 10. julija, za prvi letnik c. kr. moškega učite-ljskega v petek, dne 12. julija od os-mih do enajstih pri ravnateljstvu. Sprejemni izpit se prične po vpiso-vanju — (glej inserat).

— **Mlad tat.** 15letni Jakob Vojska je ukradel kot hlapec Ignacija Cerarja v Krašnji temu 420 K in zbežal. Na Malem Hribu je kupil konja za 212 K, voz za 76 K, opravo 24 K in se peljal proti Kam-niku ter popaval po gostilnah. Orož-nik ga je dobil v Stranjah pri Kam-niku in ga aretiral.

— **Izpod policijskega nadzor-stva** je ušel 28letni potepuh Alojzij Pegan, pristojen v Prečno. Najbrž se potepa po ljubljanski ali tržaški okolici.

— **Ustrelje** se je v Ptuj mizar Osim, a se je slabo zadel. Kroglja mu je šla med desnimi sencmi v čre-pinjo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je poskusil znova samomor, ho-teč skočiti skozi okno. Vzrok pijaca — **Narodna čitalnica pri Sv. Luciji** priredi v nedeljo, dne 23. ju-nija v prostorih gostilne Mikuž pri Sv. Luciji veselico z dramatično pred-stavo, godbo, petje in plesom.

— **Nemški „Herrenvolk“.** Pri zopetni zahtvi Slovincem po sloven-skem vseučilišču so se nemški listi zagnali znova v nas in trde, da nismo zreli za vseučilišče in da bi potrebo-vali še ljudskih šol. Posebno so se v tem oziru raskorajile celovške „Freie Stimmen“. Seveda Slovinci potre-bujemo še ljudskih šol kakor še mar-sičesa, ali tudi Nemci, posebno pa koroški, niso brez vseh potreb. Tako

bi gospodje pri „Freie Stimmen“ potrobovali veliko pameti, s katero so, kakor je videti, jako slabo založeni. O potrebi izobrazbe naj pa Nemci pomote najprej pred svojim pragom. V tem oziru piše zadnji „Mir“ sledeče: Poglejte le v blažen, popolnoma nemški šentvidski okraj, ki se sme imenovati z vsoto upravičenosti domovina tepcev, bebecov, idiotov. Najzanimarnejša zakotna slovenska vas je naravnost raj proti gnusoti, nad katero se morate spustiti tamkaj skoraj pri vsakem koraku. Ljudstvo je naravnost poživljeno, prepojeno s šnopsom, ki ga pije, kakor drugo vodo, zanemarjeno do skrajnosti, ki se boji vode, tudi samo na zunaj, kakor stekel pes. Naravnost taka, da otroci zakonskih ljudi ne vedo, kdo jim je oče, kdo mati, da je sin iste matere obenem oče svojega brata, ali da hči ne ve, ali naj svojem nezakonskemu otroku išče očeta v svojem lastnem očetu ali bratu in še kje drugod. In vse spočeto v živinski pijanosti! Ni čuda torej, da je svoj čas v deželnem zboru predlagalo, da naj se namesto ustanovitve zavoda za bebce v Celovcu ustanovi v Št. Vidu — „Kneipp-Anstalt“, seveda za zunanje in notranje potrebe. Tu se primate za nos, ter priporočajte vsaj najnižje izobrazbe, kateri je tako ljudstvo sploh še dostopno! Tu, tu se norčujete, saj je ta okraj vaš nedotaknjen „Besitzstand“, saj so te afrikanske (Culukafri) nas tožijo, ako bi izvedeli, da jih tako ponižujemo! Razmere sad — vsega nemškonačionalnega kulturnega dela, saj je to vaša lastna, tako hvalisana kultura — „Herrenvolka“. Izjeme najdete le tam, kjer se je ljudstvo odtegnilo vašemu vplivu. Pustite torej v miru naše slovenske potrebe, kajti slovenski narod v svoji „manjvrednosti“ ni in ne bo nikdar in nikjer padel tako nizko, da bi mu bilo treba takih „izobraževalnih“ pripomočkov! Osmešiti ste hoteli nas, a našli ste svojo lastno sramoto!

— **Razmere v glavnem davčnem uradu v Voloski.** Piše se nam: V tem c. kr. uradu ne manjka čisto nič drugega, kakor da da vlada izobesiti italijansko trikoloro na vratih in da celi urad preslika rdeče-belozeleno in nad vsakega uradnika mizo obesi sliko kralja Emanuela III. Voloski okraj je izvezemski nekoliko renegatov čisto hrvaško-slovenski in vendar gorimenovani urad, ki pride največ v dotiko s tem prebivalstvom, nima niti enega uradnika, ki bi znal vsaj enega od teh dveh jezikov. Dva uradnika, ki sta poznala dobro slovenski in hrvaški jezik, so čisto navadno premeštili v drug kraj, a na njih mesto so poslali zopet dva Italijana, katera ne znata čisto nič hrvaški, še manj pa slovenski. Če se računa že s „ti prekleta hudič“ znanje naših jezikov, potem seveda ni čudno, da se nam v naših krajih nastavlja ljudje, kateri bi bili edino sposobni za kako mesto v Kalabriji. Protestiramo najodločneje proti nastavljanju takih uradnikov v naših krajih in zahtevamo, da se takoj namesto pri c. kr. glavnem davčnem uradu v Voloski uradniki, ki nas bodo razumeli, ker se bomo morali v protivnem slučaju obrniti na prava mesta. Kakor z uradniki pri tem uradu, tako je tudi z napisi; ti so večinoma nemško-italijanski. Le tuintam je na zadnjem mestu tudi kakšen prav po-kvarjen in zvito napisan hrvaški. Čakali smo dosedaj, ker smo vedno mislili, da se bodo ti napisi ker so že precej zamazani, promenili, ali kakor se vse vidi, čakamo zaman. Zahtevamo, da se ti napisi čimprej spremenijo in nadomestijo z napisi, kateri bodo odgovarjali tukajšnjim okolnostim in na katerih bode tudi naš jezik zastopan na pravem mestu. Menda bi bil že zadnji čas, da se neha to preziranje nas v naši deželi in menda bi bil tudi že zadnji čas, da se pride s tisto avstrijsko enakopravnostjo na dan.

— **Velik požar.** Vas Mihovci pri Pragerskem je skoraj popolnoma zgorela. Tudi v sosednjo vas Draženci je veter zanesel gorečo slamo, da je zgorelo par poslopij.

— **„Slovenska sokolska zveza“** podari Češkemu Sokolu krasno plaketo, ki jo je izdelal naš rojak kipar J. Zajec v Parizu. Opremljena je v eleganten okvir, montiran v knjigovezni g. Bonača. Razstavljena bo le nekaj dni v izložbi knjigarne g. L. Schwentnerja.

— **Člani slovenskega gledališča** gostujejo v ponedeljek 24. in v torek 25. junija t. l. tudi v Radovljici. V ponedeljek vprižore igr. „Na Letovišču“, v torek pa „Huzarje“. — Za Trbovlje se študira znana veseligr. „Kinematograf“ ali „Martin Smola“.

— **Roko si je spahnil** gospod Trkman iz Podkrajja, ko se je peljal v Idrijo in se mu je na poti voz prevrnil.

— **Ponesrečil se je** tesar Anton Rudolf iz Hotedrice. Pri tesanju na Dolenjskem mu je spodle-

tela sekira v nogo, da si je popolnoma presekala stopalo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

— **Krava je poginila** Janezu Bilecu iz Zagorja pri Postojni vsled slabe pitne vode. Vredna je bila 400 K. Koliko takih slučajev se zgodi po kmetih! Kakor človek tako mora tudi žival uživati samo snažne ne-pokvarjene reči, da ne zbolijo!

— **Prostovoljno gasil. društvo v Mokronogu** bo praznovalo v soboto 29. junija svojo 25. letnico. Sodelovala bo „Narodna godba“ iz Celja.

— **Konj razgal procesijo.** V Kopru je bila v sredo cerkvena procesija, med katero je pritekel splošen konj. Verniki, posebno ženske, so prestrašeni zbežali na vse strani. Zastave in drugo cerkveno orodje so pometali od sebe, da je bilo vse zdrobljeno in pokvarjeno. Ranjenih je bilo več oseb, posebno močno neka 73 letna žena.

— **Sulferajnska zasebna šola na Pragerskem** se razširi v jeseni v dvorazrednico. Solo je ustanovil ter jo poglavito tudi zdrži opekarnar Steinklauber, ki mu dajejo zaslužka Sloveni, posebno pa razni župni uradi, kadar potrebujejo opeko.

Veliko zaslug ima tudi župnik v Spod. Polskavi, Heber, ki račevolje brezplačno poučuje na ponemčevalnici verouk. Heil!

— **Simon Gregorčiča javna knjižnica in čitalnica v Ljubljani.** Tedensko poročilo. Od 15. do 21. t. m. je posetilo čitalnico skupno 793 oseb, kar pomenja povprečni dnevni obisk 113 oseb. Največ čitateljev je bilo v nedeljo (152), ujamnj pa v petek (72). Stevilo časopisov v čitalnici je naraslo za 4 (2 slovenska, 1 češki in 1 ruski), tako da je v cellem na razpolago čitateljem 105 časopisov. V ročni knjižnici, ki je tudi čitateljem na razpolago, je med drugim več slovarjev, naslovna knjiga, Andréjev Atlant, delo: Das oesterr. Recht in konverzacijski slovník.

— **Vojaška šola za plavanje** na Ljubljani se odpre v nedeljo 23. t. m.

— **Pustolovec Strassnoff zopet obtožen.** Znani pustolovec Strassnoff, ki je napravil v Zagrebu toliko vode, je zopet obtožen. Dolže ga namreč, da je 25. septembra pr. leta v vlaku na progi Divača-Ležace okradel nekoga Jakoba Batestina iz Lovrana za 50 K. Ko bo Strassnoff prestal sedanjico kazni v Lipoglavu na Hrvaškem, ga prepeljejo k sodišču v Sežano.

— **Kolo je bilo najdeno** včeraj pod Rožnikom. Lastnik ga dobi pri gosp. G. Boltetu na Rimske cesti, št. 17.

— **Povežen.** V četrtek je s hodi obložen voz povozil 10letnega sina posestnika Franca Drnovška v Kotredžu, da bo težko okrevljal.

— **Slavna „Posojilnica“ v Sevnici** darovala je odseku Brežiškega „Sokola“ v Sevnici znesek 100 K za nakup telovadnega orodja. „Na zdar“!

— **Dva tovariša je zaklal** v Gasteinu hrvaški delavec Vukolič, štiri pa je ranil. Med zaklanima je tudi neki Slovenec iz Kranjske, ki mu se še ne ve za ime.

— **Podoknico priredi** Slov. tamburaški klub „Triglav“ gospodu župniku Ivanu Vrhovniku v Trnovem v nedeljo 23. t. m.

— **Insolventen je postal** v Gorici trgovec Andrej Vekjet.

— **Kinematograf Edison na Dunajski cesti v Deghengijevi hiši nasproti kavarni „Evropa“** ima od danes do prihodnjega petka popolnoma novo serijo z jako zanimivimi in raznovrstnimi slikami. Posebno humoristične so prav imenitne. Podjetje je vredno vsega priporočila.

— **Ogenj.** V Gorici je gorelo predvčeršnjim na izvoznem trgu. Pogorele so na levi zadnji in deloma na desni skoro vse lesene shrambe za sadje. Poškodovanega je tudi dosti sadja.

— **Prostovoljno gasilno društvo na Veliki Loki** pri Trebnjem priredi dne 7. julija t. l. veliko ustanovno vrtno veselico v prostorih g. načelnika Slajpaha.

— **Nevoščljivost naših Nemcev.** Iz Celja se nam piše: Kakor ste že poročali, kupil je Slovenec Diehl gostilno „Zur Stadt Graz“ ter jo dal v najem slovenskemu mesarju Stelcerju. A slavni, nam Slovencem toli naklonjeni celjski magistrat, — uporabljajoč avtonomnost svojo — ne dovoli tega zakupa. Če bi bil nepristranski, bi drugod po mestu tudi ta in oni imejitelj obrt moral kar opustiti! Seve, Nemec ima čisto druge pravice! No, gosp. Diehl si bode že vedel pomagati. Slovenska gostilna ostane. To pa boli lačne naše laži-Nemce. „Stadt Graz“ dobro uspeva,

to pa neti nevoščljivost ljubeznih naših „nemških“ sosedov. Spodrinili nas pa vendar ne bodo!

— **Dr. J. Krek** — ena krava sive barve. Pri državnozbornih volitvah v Domžalah se je zgodil sledeči zanimiv slučaj: Neki klerikalni kmet je zavil glasovnico s Krekovim imenom v živinski potni list, glaseč se: »Ena krava sive barve.« Ko je potem pri skrutinju razvijal glasovnice predsednik župan Janežič, bral je: »Dr. J. Krek« z živinskega potnega lista pa: »Ena krava sive barve.« Kmet je storil v pozabljenosti, da je oddal z glasovnico živinski potni list, župan pa pri oddaji ni pogledal dobro — menda bolj slabo vidi — pa je vrge ob oboje skupaj v posodo. Vsi navzoči naprednjaki so se nasmejali pri branju te glasovnice in živinskega potnega lista. Kakšen živinski potni list bode dr. Kreku šele za na Dunaju naredili njegovi volilci?

— **Hudobna mačeha.** K orožnikom na Opčinah je pripeljala neka kmetica 7letno deklico, ki jo je našla na cesti. Otrok je pripovedoval, da ima mačeho nekod med Opčinami in Prosekem. Mačeha je z njo delala kot z živino. Ni ji dajala jesti, pretepala jo je, da je bila vsa črna ali celo krvava, zapirala jo je cele dneve, po zimi ji pa ni dala drugega za odojo kot samo rjuho. Otrok je parkrat ušel, a vselej ga je hudobnica privedla nazaj in ga mučila. Očeta ima dekletce blizu Gorice. Okrajno glavarstvo v Sežani je uvedlo poizvedbe. — Koliko takih hudobnih mačeh imamo vsepovsod! Otrok prve matere taka ženska ne more videti, zato dela z njimi kar najbolj mogoče grdo. Ker se njih oče potegne po navadi s svojo drugo ženo, so taki otroci največji trpini na svetu in ne čudimo se, ako po taki slabi vzgoji iz njih ne postane to, kar bi drugače bili. Sicer bi pa naša duhovščina, ki vtika navadno svoj nos v vsake družinske razmere, pač lahko kaj storila v tem oziru, ako ji je dobra vzgoja otrok res kaj mar!

— **Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov** se nam piše: Obligaten in popolen nedeljski počitek v odvetniških pisarnah v Ljubljani in v Novem mestu se uvede z 21. julijem to je prvo nedeljo v velikih sodnih počitnicah. — Ta slep, katerega je storila na občem zboru odvetniška zbornica v Ljubljani dne 19. maja t. l. pozdravljamo z dna srca to tembolj, ker je to prvo socialno delo odvetniške zbornice, katero je bilo storjeno v skupno korist odvetniških uradnikov, kakor tudi sefov. — Ne vemo sicer vzroka, zakaj se ni sklenil ta počitek za vso deželo Kranjsko — vendar smo pa preverjeni, da bodo tudi gospodje odvetniki po deželi toliko človekoljubni, da bodo imeli sami prostovoljno zaprte pisarne ob nedeljah, da ne bodo njih uradniki prikrajšani glede nedeljskega počitka. Istotako apelujemo tudi na gospode notarje, da po vzgledu gg. odvetnikov tudi v svojih pisarnah uvedejo popolni in obligatni nedeljski počitek, ker mi si ne moremo misliti večje krivice, kakor da bi del uradništva bil ob nedeljah prost dočim bi drugi del moral delati in gledati skozi okno, kako se njega tovariši setajo. — Upamo, da bode visoka notarska zbornica sklicala takoj izvanredni občni zbor, na katerem naj sklene, da se uvede za celo deželo po notarskih pisarnah popolni in obligatni nedeljski počitek ter tako pripomore tudi našim tovarišem do istih pravic. — Da se lažje uvede popolni nedeljski počitek v vseh odvetniških in notarskih pisarnah, prosimo one stranke v mestu, kakor tudi po deželi, katerih zastopniki ali notarji še nimajo sklenjen in upeljan popolni nedeljski počitek, da ne zahajajo ob nedeljah in praznikih v odvetniške in notarske pisarne ter tako pripomorejo, da bodo vse odvetniške in notarske pisarne obnodeljah zaprte. — Da se je za Ljubljano in Novo mesto sklenil nedeljski počitek v pisarnah je gotovo delo organiziranih uradnikov, ki se že 10 let neumorno trudijo za vpeljavo istega. — Ker pa so tega deležni tudi neorganizirani uradniki je njih sveta dolžnost, da vsi pristopijo nemudoma v organizacijo, da tako v zaključenih vrstah drug ob drugem izvajujemo še druge naše zahteve, katere smo precizirali na našem kongresu v Binkoštih v Ljubljani. — Uverjeni smo, da bodo tudi gospodje državni poslanci storili svojo dolžnost, da se naše želje čim preje uresničijo.

— **Velika projekcijska predstava** v Novem mestu. Fotograf gospod J. Rožan iz Litije je bil dne 18. t. m. priredil v Novem mestu več projekcijskih predstav s svojim kinematografičnim aparatom, in sicer čez dan za gimnazijsko in ljudskošolsko mladino, zvečer pa na vrtu gostilne gospe Tučkove. Slike, ki jih je prednašal, so vzete iz domače geografije in zgodovine Kranjske. Predstave so bile dobro obiskane in so vobče ugajale, zlasti mladini.

— **S špiritom sta se ožgala.** Delavca Anton Klun in Jakob Hvala v

Trstu sta delala v prosti luki. Ko sta počivala, je začel Klun tožiti, da ga križ boli, in prosil Hvalo, naj bi ga drgnil s špiritom, kar je ta tudi storil, pri tem pa kadil cigareto. Kar naenkrat sta bila v ognju: špirit se je ožgal od goreče cigarete. Od vseh strani so prihiteli delavci in udušili ogenj. Hvala in Klun sta silno opečena, drugi seveda najbolj po hrbtu. Prepeljali so ju v bolnišnico.

— **Praktične posledice obiska angleških častnikov v naših deželah.** V »Daily Express« z dne 13. t. m. se bere, kako pri nas delujejo, da bi privabili več tujcev v državo, in se omenja med drugim zlasti Kranjsko, Koroško in Trst. Glede Kranjske in Koroške pripoveduje pisec, da išče v teh deželah neki konzorcij rube, katerih upa v veliki meri dobiti, svinec in živo srebro pa da se že dolgo kopljeta pri nas. Pričakovati je, da bodo raziskovalci dobili mnogo dragocene kovine.

— **Svarilo.** Avstrijski državljani se sware pred izseljevanjem v braziljansko državo San Paulo in to zaradi tega, ker se razmere niso prav nič izboljšale. Iz najzanesljivejših poročil je znano, da se Avstrijci glede življenja in stanovanj po kavinskih plantažah ne morejo prilagoditi. Tudi živež sam na sebi je v razmerju s plačami tak, da ni misliti na kak prihranek in če žive še tako skromno. Le pri kmetovalcih z družinami, ki imajo vsaj 1000 K kapitala je nekoliko upanja na boljše bodočnost; na brezplačno oddajo državnih zemljišč pa še v do-glednem času ni pričakovati.

— **V Celovcu** so bila zadnji čas ukradena tri kolesa, in sicer je izginilo dne 13. t. m. 100 K vredno kolo tvrdke Puch s tovarniško številko 12.859; dne 18. t. m. 240 K vredno kolo tvrdke C. Proseh (model Carintia) in dne 19. t. m. pa je neki prijatelj športa odpeljal 200 K vredno kolo tvrdke Puch s tovarniško številko 17.224. Kolesa so bila še v dobrem stanju in se običajno svari pred nakupom. Prodajalec je najbolje takoj oddati roki pravice.

— **Neumestna nagajivost.** Predsnočnim so neznani ponočnjaki na hiši št. 2 na Fran Josipa cesti odtrgali napis tvrdke Rudolfa Oroszja in ga neznano kam odnesli.

— **Nesreča.** Danes ponoči ob 11. uri je peljal Valentin Jagodic, posestnik v Mostah št. 9 po Karlovski cesti voz mrve. Jagodic je vodil konja za brzdo, na vozu pa je sedela njegova služkinja, 11letni sin in posestnik Jakob Bokavšek iz Most št. 46. Ko je zavil na Grubarjevo cesto, se je voz prevrnil in so padle z njega tudi vse tri navedene osebe, izmed katerih se ni služkinji prigradilo ničesar, dečko pa se je le malo po obrazu opraskal, Bokavšek pa je obelzel nezavesten. Ko so ga obhivali z vodo je prišel zopet k sebi in ker ni imel nobene vidne poškodbe, so ga na zdravniškovo odredbo prepeljali na njegov dom.

— **Tatvina.** Gospe Frančiški Zidarjevi je bila na Dunajski cesti št. 31 ukradena zlata ovratna verižica, ki je imela za obesek malega angela, vredna 80 K, moške suknene hlače, vredne 15 K in 3 K vredne ženske nogavice.

— **Izgubljene in najdene reči.** Delavec Anton Kristof je izgubil nekaj čez 10 K denarja. — Posestnica gospa Marija Znidaršičeva je izgubila 5 K denarja. — Kuharica Marija Bohinčeva je izgubila bankovec za 20 kron.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer v hotelu „Južni kolodvor“, (Seidel), Kolodvorske ulice, koncert. Začetek ob polu osmih zvečer. Vstop prost.

— **Najnovejša novice.** Štrajk francoskih vinorejcev se spreminja v pravcato revolucijo. V Narbonu je množica napadla vojaško patruljo ter streljala na vojake. Vojaki so nato tudi streljali. Mrtva sta dva demonstranta in en kirasir. Nekemu kapitanu je vržena steklenica pre-zala vrat. Ranjenih je bilo nad 20 oseb.

— **Angleški kralj** je baje povabil v lastnoročno pisanem pismu nemškega cesarja na obisk na Angleško.

— **Propadla banka.** V Ste-tinu je propadla stara banka Rössler s 4 milijoni pasiv.

— **Velikansko povodenj** so imeli zadnje dni na Grškem. V Trikali je utonilo nad 100 oseb.

— **Za kugo so umrle** v Aleksandriji 3 osebe.

— **Zarota** proti italijanskemu kralju. Policija v Rimu je prišla dva anarhista, ki sta prišla iz Curiha po naročilu anarhistične zveze, da umorita kralja Viktorja Emanuela.

— **Velika nesreča** na avtomobilu. Iz Napolja je privozil z veliko brzino avtomobil, v katerem so sedeli knez Pescara s soprogo, vojvoda Sant' Angelo, marki Carrelli-Gerini. Na ovinku se je avtomobil prekuonil in vseh pet se je ubilo.

— **Poljski poslanec, ki ni avstrijski državljani.** Verifikacijski odbor poslanske zbornice bo imel posla z jako zanimivim vprašanjem. V okraju Jablunsko na Gališkem je bil izvoljen soc. demokrat dr. Kunicki. Proti njegovi izvolitvi se ugovarja, da ni avstrijski državljani. Njegov oče se je bil pred nekaj leti preselil v Tiflis in je postal ruski državljani. Na Ruskem pa se državljanstvo ne podeduje in zato ruska vlada ne priznava dr. Kunickega za ruskega državljan, marveč ga je celo iz Rusije iztirala. Sedaj ga pa nečjejo priznati kot avstrijskega državljan.

— **Primus omnium.** Pri vseh sedmih dvornih pojedinah, ki jih je dalo Velicanstvo cesar v Pragi, so tožili izmed šampanjcev samo Moët & Chandon, „Grand Crémant Impérial“ in „Crémont d' Ay rosé“.

— **Odlikovanje.** Kakor poroča razstavni oddelek c. kr. trgovinskega ministrstva na Dunaju od 12. t. m., je dobilo ravnateljstvo dež. zdravilišča Rogaška Slatina za sotrudištvo pri mednarodni razstavi v Milanu 1906 sotrudiško diplomu k zlati svetinji.

Telefonska in hrzojavna poročila.

Pulj 22. junija. Dosedaj je glasovalo 3751 volilcev; italijanska lista je sedaj v večini za 323 glasov. Danes volijo pretežno hrvaške vasi Medolin, Sesljan in Lisinjan. Ako bodo prišli vsi hrvaški volilci na volišče, je zmaga hrvaški gospodar-ski stranki zagotovljena. Včeraj je volilo 228 volilcev; od teh je glasovalo 182 za hrvaško listo in samo 46 za Italijane.

Dunaj 22. junija. V poslan-ski zbornici je stopila kandida-tura dr. Weisskirchnerja na mesto predsednika v ozadje. Upati je, da se bo posrečilo doseči iz-volitev dr. Začka, za katerega bodo glasovali tudi socialni demo-kрати. Začkova izvolitev je zago-tovljena, ako bodo zanj gla-sovali vsi Slovani. Ako bi se vendar-le ne dalo doseči spo-razumljenja, se zopet sproži Eben-hochova kandidatura.

Dunaj 22. junija. Komisija dvajsetorice gosposke zbornice je imela danes sejo, na kateri je izvolila grofa Frana Thuna za načelnika, kneza Für-stenberga pa za podnačelnika. Nato je pričela debato, da-li naj zbornica odgovori na prestolni govor s posebno adresno ali samo z lojalitetno izjavo.

Dunaj, 22. junija. Maloruski klub je sklenil, da bodo njegovi člani pri volitvi predsednika gla-sovali za dr. Kramafa.

Budimpešta, 22. junija. Posl. dr. Magdić je predložil hrvatski delegaciji nov projekt glede po-ravnanja spora z Madžari. Del. Drohobecki je Magdićev načrt izročil ministrskemu predsedniku Wekerletu, ki se je včeraj po-poldne posvetoval z njim, z mini-strom Kossuthom in dr. taj-nikom Szterenyem. Droho-becki je mnenja, da bo na po-dlagi Magdićevega projekta mo-gočje doseči sporazumljenje.

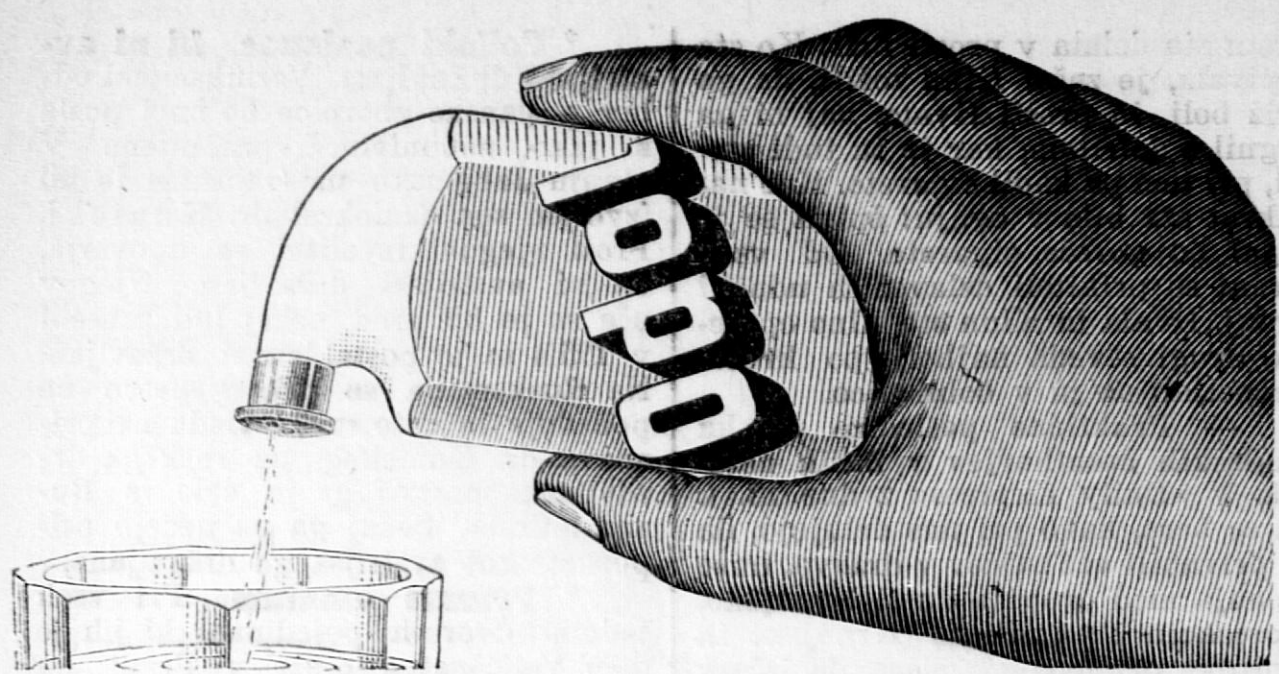
Pariz 22. junija. Iz Monte-pellierja se poroča, da vlada sedaj v mestu mir in red. Škof je izdal pastirsko pismo, v katerem roti ljudstvo, naj bo mirno.

Pariz 22. junija. Po vesteh iz Narbona je sedaj mesto docela mirno, vojaški kordon je oblast opustila.

Pariz 22. junija. Iz Narbona javljajo, da je bilo pri izgrelih v cellem ranjenih 63 oseb, med njimi 6 častnikov.

Pariz 22. junija. Vest, da bi bili aretirali vodjo upornih vino-rejcev Alberta, ne odgovarja resnici.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imeno-vati bolesti utešujoče, mišice in živce krep-čujoče, kot mazilo dobro znano „Mollve francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpo-šilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuch-lauben 9. V zalagah po deželi je izrecno za-htevat MOLL-ov prepart, znanamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 16-9

Kdor rabi Odol vztrajno vsak dan, po sedanjem stanju znanosti najbolje neguje zobe in usta.

Preizkušeno dobro domače zdravilo, ki je prestalo preizkušnjo časa in se že iz 50 let čimdalje bolj rabi, je zaslovelo praško domače zdravilo iz lekarnice B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker učinkuje antiseptično bolest tolažuje in hladeče, je postalo nenadomestljivo in neuporljivo mazilo za raznovrstne rane. Praško domače mazilo se dobiva tudi po tukajšnjih lekarnicah in jih imajo tudi v domačih lekarnicah mnogih trgovih za stroje, spirit, sladkornih in steklenih, fužinah i. t. d., ter bi ga ne smelo manjkati v nobenem gospodinjstvu.

FRANCO JOZEFOVA
grenka voda.
Izvrstno odvajalno sredstvo.

Cacao Bensdorp
Amsterdam

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI. Wallgasse 34.
Cena, lepa svetiloba brez instalacije in
nevarnosti, Poraba 1 $\frac{1}{2}$ kr. na uro. 3911 34

Oblastveno varovano!
Vsako ponarejanje kaznivo!
Edino pristen je
Thieryjev balzam
z zeleno varstveno znamko z
num. 12 majhnih ali 6 dvoj-
natih steklenic ali velika spe-
cialna steklenica s patentnim
zaklopom K 6.
Thieryjevo centifolijsko
mazilo
za vse, še tako stare rane,
vnetja, poskobe itd. 2 lončka
K 3.60. Pošilja se samo po
povzetju ali denar naprej.
Tudi dve domači zdravili, ki
kot najboljši splošno
znani in staroslovni.
Naslednja naj se na
lekarnarja A. Thiery v Pra-
gi pri Rogoški Slatini.
Zaloge po skoro vseh leka-
nah. Knjičice s tiskovimi izvirni
zahvalnimi pismom zastoj in
poštne prosto.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodoma 1 K.
Bl. gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vo-
de. Dovolim, da to javno oznamite, ker
je res hvala vredno.
Leopold Gargi, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Dož. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani; Rosljova cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
tibal. mostu. 13-25

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Iz nabiralnika v Narodnem domu v Ljubljani
K 11. — Hvala!
Umrli so v Ljubljani.
Dne 18. junija: Fran Boltar, davčni oficijal.
30 let. Hrenove ulice 3. Jetika. — Katarina
Konšek, okraj predstojnika vdova. 91 let. Tr-
žaška cesta 4. Ostarelost.
Dne 19. junija: Julija Lampič, sod. ofic.
žena. 47 let. Sv. Petra cesta 62. Srčna hiba. —
Fran Olman, oskrbovalni mojster v p. 83 let.
Rimska cesta 2. Ostarelost.
Dne 20. junija: Marija Dobrota, kolarjeva
žena. 69 let. Ravnikarjeve ul. 8. Jetika.
V deželni bolnici:
Dne 16. junija: Fran Kavka, gostac,
49 let. Gangraena pulm.

Kreditna banka v Ljubljani

Uradni kurali dan, borze 22. junija 1907.

Denar	Blag
97.45	97.65
99.40	99.60
97.60	97.80
116.15	116.35
93.20	93.30
111.25	111.45
98.50	98.60
104.50	104.60
99.85	100.85
99.10	100.10
100.00	101.00
98.25	98.75
100.00	100.60
105.50	106.00
99.50	100.50
98.75	99.75
100.00	100.30
99.50	100.50
100.00	101.00
99.90	99.90
98.75	99.75
295.80	297.80
100.00	101.00
149.25	151.25
251.50	255.50
142.00	145.00
258.00	268.00
267.25	277.25
235.60	245.60
92.00	103.00
181.75	182.75
31.80	32.80
429.00	439.00
80.00	90.00
88.00	94.00
56.00	62.00
44.00	46.00
26.85	28.85
63.00	73.00
84.50	90.50
461.00	471.00
133.50	134.50
663.25	664.25
1765.00	1775.00
746.50	747.50
746.50	747.50
241.60	242.60
720.00	730.00
573.50	574.50
2337.00	2347.00
633.50	634.50
267.50	268.50
526.00	530.00
145.00	147.00
11.34	11.38
19.18	19.21
33.54	33.60
24.62	24.68
117.72	117.92
35.55	35.85
2.52	2.53
4.84	4.85

Žitno oeno v Budimpešti.

Dne 22. junija 1907.

Številka	na oktober	na 50 kg	K 10.23
19.8	50	50	8.92
19.8	50	50	5.90
19.8	50	50	5.90
19.8	50	50	7.36

Zmerno.

Meteorološko poročilo.

Jun	Cas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo
21.	9. zv.	736.5	21.2	sr. jz.ah.	jasno
	7. zv.	739.0	18.2	sr. jz.ah.	jasno
	2. pop.	737.6	23.0	sred. zah. pol. oblač.	
22.					

Srednja večerajšnja temperatura: 16.4° nor-
male: 21.3°. — Padavina v mm 0.0

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritosrčnega
sočutja med boleznijo in ob smrti
našega iskreno ljubljenejšega soproga,
očeta in starega očeta, gospoda

Ivana Severja star.

kakor tudi za mnogobrojno sprem-
stvo pri pogrebu pokojnikovem,
izrekamo tem potom vsem našo
najtoplejšo zahvalo. Osobito se pa
najiskrenejše zahvaljujemo članu
pevskemu društvu „Postojna“ za
lepe nagrobnice, slav. občinskemu
odboru postojanskemu, rokodelskemu
podpornemu društvu v Postojni in
gg. c. kr. uradnikom za časteče
spremistvo.

V Postojni, 20. junija 1907.

Zalujoči ostali.

V vročem letnem času
se more priporočiti kot najboljša in naj-
koristnejša
osvežujoča in namizna pijača
posebno pripravna za mešanje z vinom,
konjakom in sadnimi sokovi,
GISSHÜBLER
alkalična kislina
Ta upliva osveževalno in oživljajoče,
vzbujajo slast do jedi, pospešuje prebav-
ljenje. Po letu je pravo okrepčevalno
sredstvo. 54-2

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Velik pes
77 cm visok, tigrast, čuje na ime
„Schweizer“ se je zgubil. Kdor ga dobi,
naj ga odda proti nagradi pri S. Unter-
huber, Ljubljana, Dunajska cesta
št. 73. 2105-1

PATENTE preskrbuje
in spravlja
v prid
Inženir in pat. posrednik
J Knöpfelmacher
Dunaj, II. Praterstrasse 37.
Telefon 22.32. 3683 37

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“
Od 23. junija do
29. junija 1907:

Kalifornija.

Vrčke za pivo
gostilniško posodo
prodaja najceneje 2075 1
ALOJZIJ PAUSCHIN
v Ljubljani, Wolfove ulice št. 6
Prevzema vsa steklarska
dela. Solidna postrežba.
Največja zaloga podob, ogle-
dal, svetiljk in stekel za ure.

Steckenpferd
lilijsko mlečnato milo
Bergmanna & Komp, Draž-
dane in Decin n. L.
je in ostane, kakor spričujejo vsak
dan dohajajoča priznana pisma,
najuspešnejše vseh zdravilnih mil
proti pegam in pa v doseg nežne,
mekhe kože, ter rožnate polti.
Napredaj po 80 h kos po vseh
lekarnah, drogerijah, parfumerijah,
brivnicah in prodajalnicah mila.

Grand hotel „Union“.
Jutri, v nedeljo, 23. junija 1907
na restavracijskem vrtu
velik vojaški koncert
celotne vojaške godbe pešpolka št. 27 kralj
Belgijcev. 2104
Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 krajcarjev.

AGENTI
(tudi zasebniki) dober dohodek in izhajanje;
niso srečke, ne knjige niti zavarovanje, pošljite
ponudbe pod šifro „Zukunft“ na anononno
ekspedicijo Györi & Nagy, Buda Pešta
IV. Magyarutca 8. 1887-6

Gostilniški prostori
pripravi tudi za kako drugo obrt v
hiši št. 67 na sv. Petra nasipu se
oddajo takoj v najem. 2099-1
Več se poišve v hiši sami.

Gostilna
na Francovem nabrežju št. 13
se bo zaradi obočlosti lastnika
L. FANTINI od 23. t. m. naprej
zaprla
za okoli 2 meseca. 2075

Dobro srečo!
Namesto 3 gld. 50
samo 1 gld. 95
stane lepa „Gloria“ srebrna s
plombo 30 urna anker-remontirna
žepna ura, prima kolesje z lepim graviranim
okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlač.
ali posrebr. verižico z obeskom, natančno iđoča,
za samo 1 gld. 95 kr. Dalje ponujam po
zlačeno, 30 urno, (veleprizna švicarsko ko-
lesje) remontoirno uro z lepo pozlačeno verižico
za samo 3 gld. Za vsako uro 2 letno pismeno
jamstvo. Po povzetju pošilja
IZVOJ UR KOHAN
Krašov št. 17.
Za nengajajoče denar nazaj. 2065
Mnogi so naročili po dvakrat.

V nedeljo, 23. junija 1907
velik
vojaški koncert
na Koslerjevem vrtu.
Začetek ob štirih. Vstopnina prosta.
K obilni udeležbi najljubšeje vabi
restavratorka.
Vsako nedeljo in praznik
velik koncert. 2085

Mikuláškova
Libuša
Nova izboljšana, zakonito varov. nedoseglj
krona za zobe.
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Cena 25 kr.
Gesto in stremljenje vsakega zaved-
nega Slovana bodi posluševati se le
domačih izdelkov.
V Ljubljani: 2078 1
Vaso Petričič,
trgovina.
(Tudi na debelo.)

Ideal je 1481-1
motorno kolo z
dvojnatno prestavo.
Laurin & Klement d. dr.
Mladá Boleslav, Češko.

Trgovski
pomočnik
mešane stroke, posebno železninske,
se sprejme pri trdki 2098-1
M. Žigon v Škofji Loki.

Pleten
otroški voziček
ter sedelni in ležalni otroški voziček
se prodasta takoj v Predlinih ulicah
št. 10, pritlično, levo. 2091

Poziv.
Gospodična Marija Čebulj, roj.
leta 1871. v Krašnji, se prosi, naj radi
družinskih razmer podpisane na-
znani svoje bivališče. 2024-3
Jvan Čebulj, Krašnja.

Nov 2098
sokolski kroj
naprodaj!
Naslov: Elizabetna cesta št. 4.

Učenca 2073-1
sprejme
Fran Sark
specerijska trgovina, Ljubljana, Kolizej

Inkasanti
se proti kaveji K 400 takoj sprejmo
za prve vrste zavarovalnice.
Ponudbe do 26 t. m. pod „Za ves čas
življenja“ Ljubljana, glavna pošta
restante. 2093-1

Sposobne in zanesljive osebe
katere želijo postranskega zaslužka kot
krajevni oziroma glavni zastopniki ali trajne
službe kot potniki pri prvovrstni avstrijski
zavarovalni družbi
katera se peča z vsemi važnejšimi panoga-
mi, naj blagovolijo vpsolati ponudbe pod
št. 15.305 Gradec, poste restante 12. 1392-9

Občina Moste pri Ljubljani razpisuje
službo 2074
občinskega tajnika.

Prošnjo na županstvo Moste
pri Ljubljani s izpričevali in zahtevo
plače do 28. junija t. l.

Na prodaj sta dva elegantna
Piccolo avtomobila
za 6 HP. 2092-1
Ogleda in preizkusi se pri g. Dra-
gotinu Fakinu, Ljubljana, Slom-
škove ulice št. 16.

Sprejmejo se
šivilje
in
učenke
pri M. Barborič, Sv. Petra cesta
št. 27. II. nad. 2100

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posrejevalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospoke ulice št. 6 2069
priporočila in namčenja le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor kuharice, hišne, pestunje, krččen-
ce, bone, hotelski slugo, blagajničarka
za točilnico, servirarka, natakarice i. t. d.
za Ljubljano in drugod.
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

298-34

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Iščem s 1. julijem lepo
meblovano sobo
s posebnim vhom, brez ali s hrano.
Ponudbe na G. P. Dunajska
cesta 6/II. 2039-2

Bernhardinec

krasen exemplar, 2 leti star, se proda
po ugodni ceni pri Jerneju Črne,
Sv. Petra cesta 87. 1999-2

**Orehe, suhe gobe,
kumno, oves**

ter sploh vse deželne pridelke kupuje
Anton Kolenc v Celju.
647 21

Hiša št. 50 v Dravljah

pripravna za obrtnika ali penzionista,
se takoj proda. 2016-3
Več pove lastnik.

Gospica

ki je bila vsaj že nekoliko časa v kaki
trgovini, dobi takoj službo v trgo-
vini z mešanim blagom na deželi.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2057-3

Kolo

katero je še v dobrem stanu in ni
preveč rabljeno, se takoj kupi.
Kje, — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2002-3

Vrtnar

oženjen, z enim otrokom, išče službe
vrtnarja ali še rajši hišnika, kjer bi
imela tudi žena zasluzka. Zmožen je
tudi nemščine 2054-2
Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Motorno dvokolo

tvrdke Laurin & Klement 2 1/2 HP. se
proda po nizki ceni. 2101-1
Ogleda se pri lastniku Vojteh
Fortiču, Slomškove ulice št. 16.

Proda se veliko, dobro ohranjeno
štedilno oglišče
za gostilno in povlek za jedila.
Ljubljana, Erjavčeva cesta 12.
1600 12

Pomočnika

za civilno in uniformsko delo takoj
sprejme 2034 2
V. PLACHOTA
krojaški mojster
v Ljubljani, Hilšerjeve ulice št. 2.

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob in pritlikin, se
za avgust odda na Mestnem
trgu št. 11. 2028-3

Več se poizve pri Fr. Iglič, trgo-
vina s papirjem.

Iščem

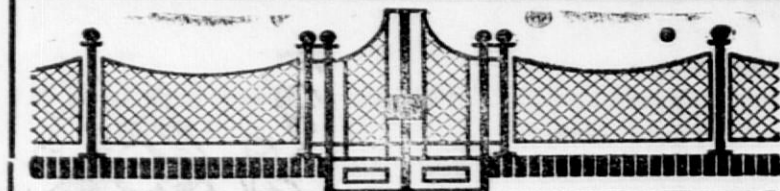
pomočnika

za pleskarsko delo in
črkoslikarja.

Plača dobra. Jernej Urbar, ples-
karski mojster na Jesenicah na
Gorenjskem. 2089-1

VREDNOST

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajz, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovalja, med drugim: 1889 in 900 I. na svetovnih razstavah v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

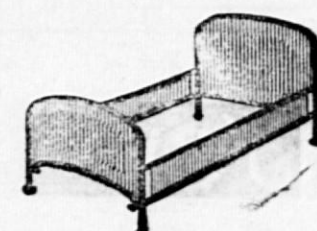

Hutter & Schrantz deln. dr.

Dunaj, VI., Windmühlgasse 20.

**OGRAJE, PLOTOVI K PARKOM ZA DIVJAČINO, BODEČA
ŽICA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNE POSTELJE.**

PRORAČUNI
ZASTONJ.

Sprejema zavarovanje življenja in
smrti po najrazumnostnejših bombastnih
pod take ugodni pogoji, ko seboj
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje za dolžnike in za
manjšajšimi se vplačila.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“
- - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi - - -
Res. fond: 84.788.837-76 K. kapitalske odškodnine in kapitala 87.776.363-76 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovensko-mirovno upravo.
Vsi pogoji dolo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni hiši
v Gosposki ulici št. 22.

Zavaruje posojila in promisliti proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škoda cestuje takoj in najkrajše.
Ustna najbojil slova, kadar posluje.
Dovoljuje iz čiste dobička indone
podpore v narodne in občinskih
namene.

Epilepsija.

ador trpi na padavici, krčih in drugih živč-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
je sestoj in poštnine prosto razpošilja
priv. Schwann-Apotheke
Frankfurt a. M. 2514 45

Kleparski pomočniki

samo spretni samostojni delavci, dobe
ob dobrem plačilu trajnega posla.
Dela dobe tudi vodovodni monterji
pri L. M. Ecker v Ljubljani. 2051 3

Učenec

14 let star, se sprejme takoj v trgo-
govini z mešanim blagom 2058 2

L. Fürsager
v Radovljici, Gorenjsko.

Družba za gozdarsko industrijo
prve vrste, išče prav sposobnega, v
trgovini z lesom izvežbanega

uradnika

ki je zmožen slovenskega, nemškega
in laškega jezika. 2086

Prošnje na upravništvo „Slov.
Naroda“ pod „Lesce“.

Pozor letoviščarji!

V najkrajši legi Gorenjske se odda
za letošnjo poletno sezono elegantno
meblovano

stanovanje

obstoječe iz 5 sob, kuhinje, lepega
senčnega vrta in vseh drugih potreb-
nih pritlikin. Krasen razgled! Vsa ži-
vila se dobivajo v hiši.

Vpraša se pri gosp. Dragotinu
Fakinu, Ljubljana, Slomškove
ulice št. 16. 2090-1

Ženitna ponudba.

Mladenec, 26 let star, se
želi poročiti z gospico ali vdovo,
katera bi imela veselje do go-
stilniškega obrta in trgovine.
Zahteva se 5-8000 K premo-
ženja. 2084

Le resne ponudbe s sliko,
katera se vrne, pod šifro „Srečna
prihodnost“ na uprav. „Slov.
Naroda.“

**Usnjarskega
pomočnika**

ki je izvežban tudi v prodaji, zmožen
slovenščine in nemščine, sprejme s
1. julijem 1907 tvrdka
Fran Mally, Ljubljana.
2079-2

**Popolna oprema
za novorojenčke
otroško perilo**
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
v Ljubljani.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljena 1870.

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand
Prix“ na svetov. razstavi v St. Louis.
V tabličah po 10 h napredaj povsed.

Gostilna in mesarija

z posestvom, nad 40 let obstoječa,
se proda.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2011-3

Za 3400 kron se proda

hiša

z majhnim sadnim vrtom, njivo in tudi
nekaj zemlje na močvirju. 2004 1
Poizve se pri lastniku M. Jenko,
Tomačevo št. 39 pri Ljubljani.

**Bombaževa predilnica in tkalnica
v Trzinu (Gorenjsko) išče spretnega**

brusača

za krtače s pokrovi (Deckelkarden-
schleifer). 2076 -2

Tozadevne ponudbe, opremljene z
dobrimi izpričevali in referencami, je
vposlati naravnost imenovani podjetnici.

Stenografinja

slovenskega in nemškega jezika, vajena
strojepisa, se išče za izvenkranjsko
pisarno.

Ponudbe z životopisom in izpriče-
vali pod „Vestna stenografinja“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 2056-2

Večji hotel v Ljubljani sprejme

točaja

ki razume tudi opravljati z aparatom
ter

podnatakario.

Oba proti takojšnjemu vstopu.
Več se izve v mestni posredo-
valnici za delo in stanovanja v
Ljubljani. 2060-3

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode
v Ljubljani, Sv. Petracesta 35.

Kupujem strižene in
zmešane lase, ker jih po-
trebujem za lastni izdelek
in ne za promet. Zate-
gadelj jih plačujem draže
nego vsak drugi. 2063-2

Pošiljajte z dežele spreje-
mam po pošti.

Pomočnika

sprejem takoj

2077 2 **Matevž Turk**
krojaški mojster v Domžalah.

Majhno stanovanje

se takoj ali za avgustov termin odda.
Vpraša naj se v gostilni „pri
Buru“ v Sp. Šiški št. 205. 1979 2

Večje število

tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu
Ivan Zakotnik, tesarski mojster,
Dunajska cesta št. 40. 1666-16

Dobro ohranjena

hiša

s stanovanji v Ljubljani s čisto letno
najemščino K 2700 se odda pod ugod-
nimi pogoji. — Vprašanja pod „Na-
jemninska hiša 3555“. 1823-10

Brivski pomočnik

se takoj sprejme.

Ivan Potušek
brivec v Kranju. 2040 3

28letni

mladenič

z dobrimi izpričevali, več slovenskega,
nemškega, italijanskega, ogrskega in
hrvaškega jezika, išče kakršnešbodi
službe. — Ponudbe pod „A. B.“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 2052-2

Hiša

(vila)
z velikim vrtom se ceno proda.

Pojasnili daje: Društvo hišnih
posesnikov v Ljubljani, Gospo-
ske ulice št. 20 od 6. do 7. ure
zvečer. 2047-3

Št. 23.374. 2019-3

Stanovanje v najem.

V novo zgrajeni mestni hiši št. 18
v Gradaških ulicah v Ljubljani,
je eno iz 3 sob, kuhinje ter drvarnice
obstoječe stanovanje od 1. avgusta t. l.
naprej oddati v najem.

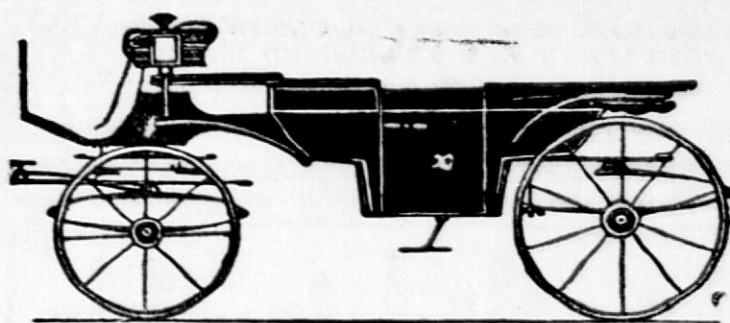
Ponudbe sprejema mestni gospo-
darski urad ob navadnih uradnih urah

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 12. junija 1907.

Dva ključavničarska strojna pomočnika

z dobrimi izpričevanji in z izkazom, da sta službovala pri strojih, se takoj sprejmeta.

Predstaviti se je osebno pri ravnateljstvu c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani.

Kompanjon

z nekoliko kapitala, se išče za dobro vpeljano trgovino s pohištvo in galanterijskim blagom v trgovskem mestu I. vrste.

Reflektuje se le osebo večjo za vodstvo trgovine.

Ponudbe pod „Kompanjon“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Izdelovatelj vozov FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11.
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih

VOZOV.

Konservirane, blagodišeče nestrupene

KREATOL ? mesne kroglice

za absolutno zanesljivo in popolno pokončanje vseh podgan in miši. Preprosto nič nevarno ravnanje. Ni treba dovoliti zastrup. Učinek presenetljiv! Uspeh zagotovljen. Dobiva se v hermetično zaprtih steklenicah po K 9- (1 kg), 4-50 (1/2 kg) in 3- (1/4 kg); dalje nedosežno učinkovit prašek za ščurke kg K 3-; Svetla, radikalno učinkovita tinktura za stenice liter K 8-; 1/4 litra K 4-.

Kemiški laboratorij „Kreatol“ v Požunu na Ogrskem.
V Ljubljani prodajata Viktor Schiffer in drogerija Anton Kanc.

50.000 veleizbornih ostankov cefirja

brez napake za srajce in obleke, meter po 52 vin. v 5 kg zavrtkih, 40-50 metrov, lepo sortirano po povzetju nefrankirano. Ne zamenjavajte z manjvrednim blagom, ki ga ceneje ponujajo takozvane tkalnice.

Mehaniška tkalnica in klejnica Viljem Pick, Hronov n. M. Češko.

Avstro-amerikanska čevljarnica

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 50

prodaja sezonske novosti moških, damskih in otroških čevljev

po jako nižanih cenah.

Le prve vrste izdelki.

Pečijla se proti povzetju.

C. kr. moško in žensko učiteljišče v Ljubljani.

Št. 337. 2.88-1

Razglas

o sprejemu v c. kr. učiteljišče v Ljubljani za šolsko leto 1907/8

A. Prosilke, ki žele vstopiti v I. letnik c. kr. ženskega učiteljišča v Ljubljani, naj se zglase

v sredo, dne 10. julija ob osmih.

Sprejemne preizkušnje se prične tudi v sredo, 10. julija ob dveh.

V II., III., in IV. letnik se gojenke ne sprejemajo, ker ni prostora.

B. Zglasila za I. letnik c. kr. moškega učiteljišča se bodo sprejemala

v petek, 12. julija od osmih do enajstih.

Preizkušnja iz posluha bo ravno isti dan od osmih do dvanajstih.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljišča v Ljubljani, dne 20. junija 1907.

RAZGLAS.

V svrhu oddaje prizidave župnišča na Koroški Beli v proračunjenem znesku 7500 K in sicer:

1. za zidarska in dniparska dela	K 3400
2. za tesarska dela	K 1050
3. za mizarska, ključarska, steklarska in plesarska dela	K 1900
4. za kleparska dela	K 130
5. za pečarska dela	K 560
6. za slikarska dela	K 200
7. za razna dela	K 260
tedaj v skupnem znesku	K 7500

se bo vršila

dne 1. julija 1907

zmanjševalna dražba

ob 10. dopoldne na licu mesta na Koroški Beli.

Pismene ponudbe se izročajo stavbnemu odboru za prizidavo župnišča na Koroški Beli. Za varščino se zahteva 10% odstotkov.

Načrti, stroškovnik, kakor tudi splošni in posebni stavbni pogoji so interresantom od 24. junija do 1. julija t. l. do 10. dopoldan vsak dan na vpogled pri županstvu na Koroški Beli.

Stavbni odbor si pridržuje pravico, izbrati si ponudnika med došlimi ponudbami ne oziraje na visokost njih ponudb.

2102-1

Stavbni odbor za prizidavo župnišča na Koroški Beli, dne 20. junija 1907.

A. KUNST

— Ljubljana —
Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi.

Vsakič naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in seznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorec vpoalati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec. priporoča v največji izbi

Flozjij Persché

v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Vsak dan svež

sladoled

in ledena kava

se dobi v sladličarni

J. Zalaznik

Starl trg št. 21.

Važno! za Važno! gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetje, korenine itd. tudi po Kneippu, usne vode in zobni prašek, ribje olje, radline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinerega rumca in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. kences. oddaja strupov.

Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnana naročila se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija — 25

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Razglas.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) bodo sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1907/8 dne 6. julija ob 1/10. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov oglasijo dne 30. junija med 1/2.9. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo kratni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnani učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglasijo tudi pismeno, ako pravočasno po pošti pošljejo gori imenovani listini.

Učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlja c. kr. okr. glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici, ali ozemlju okr. sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

V Ljubljani, dne 17. junija 1907.

2311-2 Ravnateljstvo I. državne gimnazije.

Kaj? ... Oče je dovolil, saj so JACOBIJEVE

ANTINICOTINSKE CIGARETNE STROČNICE.

Antinicotin stročnice.

POZOR! Pristne samo vžabojčkin za smotke.

Razpis.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti eno mesto

sekundarija

in eno mesto

2087

volonterja.

Sekundarij dobi adjutum letnih 1200 K, 20% draginjsko doklado ter prosto stanovanje; Volonter pa dobi adjutum 600 K in 20% draginjsko doklado.

Prosilci za eno teh mest naj predložijo svoje dokazila o starosti, o doktoratu medicine, o event. dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika ter nemškega jezika opremljene prošnje do 15. julija 1907 vodstvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani

Trgovsko podjetje s hišo na prodaj!

Radi bolezn lastnika in vsled nastalih družinskih razmer se prodaja iz proste roke v Gorici zelo dobro uspevajoče in vpeljano trgovsko podjetje ter hiša, v kateri se nahaja. Hiša je na zelo pripravljenem kraju in v najboljšem stanju ter se vsled najemščine ugodno obrestuje.

Kupna cena za hišo in podjetje z vsem inventarjem in pripravo znaša 64.000 kron, od katerih polovica lahko ostane vključena po 4 1/2% l. loco.

Obenem s podjetjem prevzame kupec tudi vse pogodbe in stalni krog dosedanjih odjemalcev ter vodi isto lahko pod sedanjo firmo naprej. Obratne glavnice za dostuje 6000 kron. Ker se da delokrog podjetja vsestransko uspešno razširiti, je to zelo ugodna prilika za pridne in trgovsko izvežbane interese.

Vsa potrebna pojasnila daje lastnik sam. Reflektuje se le na resne kupce in so posredovalci izključeni.

Ponudbe je poslati na upravnništvo „Slov. Naroda“ do 30. t. m. pod geslom „Trgovsko podjetje“.

Razpis.

Za zgradbo okrajne ceste Četež-Lipa na 15 000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih za enotne cene proračuna naj se predložijo do 15. avgusta t. l. ob 12ih opoldne podpisaneemu cestnemu odboru. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati z nadpisom: „Ponudba za prevzetje gradbe okrajne ceste Četež Lipa.“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih papirjih po kurzni ceni.

Cestni odbor si izrečno pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v občinski pisarni v Ribnici.

Okrajnocestni odbor v Ribnici.

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja Segedin 1899
Zlata svetinja Budapešta 1899
Zlata svetinja Požun 1902

Za hidravliške stiskalnice

za vinški in sadni mošt za velik obrat z eno ali dvema prevoznima košarama. Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok za gonitvijo na roko, s pritiskom Herkules, lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje in grozdje, robalniki stroji in sušilni aparati za sadje.

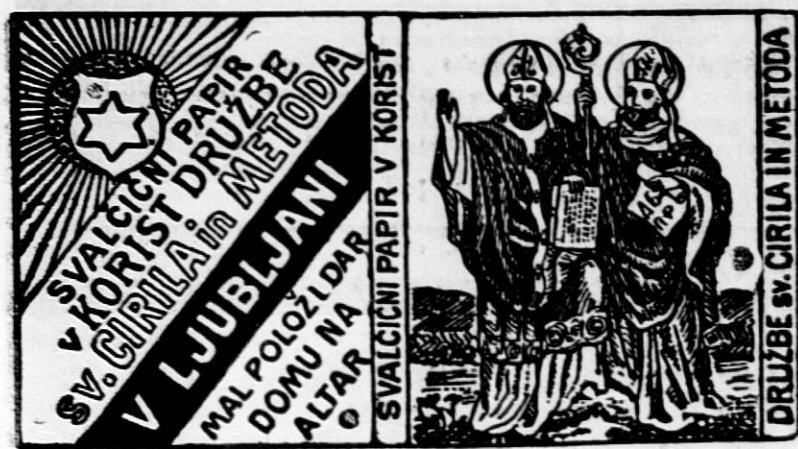
Izdelujejo in razpošiljajo kot špecialiteto najnovejše konstrukcije

Ph. Mayfarth & Co.

— Dunaj II/1 —

špecialna tovarna strojev za uporabo sadja.

Katalogi s podobami zastoj in poštnine prosto. — Vprašanja prosim pravočasno.

Novost! Cigaretni papir in cigaretne stročnice nedosežno izvrstne kakovosti.

Vprašanja naj se naslavljaajo na vodstvo družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

1009
25

Szantnerjevi črevlji

Največja
zaloga

Tennis črevljev za gospode, gospe, dečke
in deklice.
Amerikanskih črevljev za gospode
in gospe.
Otročjih črevljev v najboljših oblikah.
Pomladanske novosti.

edini v kakovosti, lepi
obliki in fini izvršitvi!

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem
F. SZANTNER

Ljubljana, * Šelenburgove ulice 4. * Ljubljana.
Ceniki zastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

8. 12. 09

Trgovski pomočnik in prodajalka

se takoj ali do začetka septembra
sprejmeta v prodajalno z meša-
nim blagom.

Naslov pove npravištvo „Slov.
Naroda“.

2013-3

58 milijonov
potnikov
se je poslužilo doslej
legitimacijskih kart

zveze društev „Creditreform“ zaradi
brezplačnih
poizvedb pri 505 poslovalnicah tuzemstva in
inozemstva. 818 3
Zahtevajte prospekt št. 19 od društva „Credit-
reform“ v Gradcu, Haydngasse 10

Resna ženitna ponudba.

Na kako kmetško posestvo na
Kranjskem ali na slovenskem
Koroškem bi se rad priženil
mladenič, star 31 let, s 6000 K
premoženja. Vzel bi dekle ali
tudi vdovo z enim otrokom,
staro 22 do 38 let. Za tajnost
se strogo jamči. Pismene po-
nudbe do 30. junija 1907 pod
„št. 244“ Ljubljana, glavna
pošta restante. 1808-4

**Pred
nakupom**
si oglejte velikansko
**sukneno
zalogo**
R. Miklauca
v Ljubljani, Spitalske
25 ulice št. 5.
**Ostanki
pod ceno!**

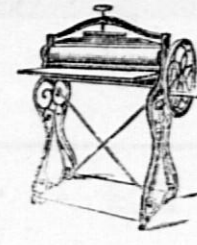
Občudovanje
vzbuja povsod novi
V tretjini prejšnjega časa se opere sedaj perilo bleščeče
belo ob manjšem trganju. Vsak otrok lahko vrti stroj! Pranje
je zabava! Perice sploh ni treba! Prihrani 75 odstotkov časa,
mila in kuriva. Vsak stroj damo na poizkušnjo. Cene od K 54—
naprej. Prospekti, lepaki, izpričevala zastoj. Zastopniki se iščejo.
Titania Werke, Wels št. 75, Gor. Avstrijsko.
Specialna tvornica za parne pralne stroje, ovijalnike, brzopa-
rilnike za živinsko krmo, sejalne stroje in separatorje. 1235 11

Munge

povsem iz kovanega
železa, z valjci iz
trdega lesa.

Cene od K 40—
do K 100—

Petletno jamstvo.

Dobrakuharica

je izšla **spisala Minka Vašičeva** je izšla
v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 re-
ceptov za pripravljanje najokusnejših jedi do-
mače in tuje kuhje, ima 8 fino koloriranih
tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokov-
njaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega
lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene
lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nena-
vadne opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige.

59 30

Patent Škrlj Matschek

(Asbestov cementni škrlj).
Najboljše kritje sedanosti, varno proti ognju, pišu ali nevihti,
lahko, brez popravil in ceno. Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

900-8

Portlandcementne tvornice deln. dr. Dovje, Trst.

Zaloga in zastopstvo v Rudolfovem: JOSIP KOŠIČEK.

Vprašanja na založnika Teodorja Korna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se tudi izdelujejo strelovski,
kleparska in krovna dela iz različnega blaga.

Ustanovljeno l. 1870 SEB. UNTERHUBER Lastnik Fr. Benque

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in
umetnih kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 73

nasproti topničarske vojašnice

1726-5

(telefon št. 273)

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamna (v različnih imitacijah) kakor: posa-
mezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike itd. Stopnice po naročilu narejene z železno sestavo,
cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa
(metalique) preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzete
betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz
Weissenbacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštnine prosto.

Spretnega in zanesljivega potovalca

(akviziterja) 2038 2

sprejme takoj s stalno plačo in pro-
vizijo po dogovoru

glavni zastop c. kr. prlo. Riuni-
one Adriatica di Sicurtà
v Ljubljani, Cesarja Jožeta trg št. 11.

Priporoča se dobro domače
delo: srajce, bele, barvaste
in pliké, po meri, najboljši
kroj, cena nizka.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.
Zunanja naročila točno in ceno.

Lašna 1941-6
šivalnica in likalnica.

Depremočljive

pelerine

(za turistično in lov)
iz velblodje dlake
ali lodna, za gospe,
gospode, deklice in
dečke v najboljši
kakovosti

priporočata 1413-8

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovo in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vzprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušne-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
18 vani ceniki zastoj. 25

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg izborno pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187.

1454-15

Pošiljatve na dom sprejema restavratore gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (št. telefona 82.)

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kisika poln zrak
brez prahu. Mo-
deren komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

„Popolnoma prenovljeno.“
Novo hidro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu — Zdravljenje
z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorji, celice za segret zrak, elektr.
maseže, solne kopeli, zdravilna gimnastika. Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, črelih,
na jetrih in ledvicah, za kronično zaprtje, hemoroide, kamen, oteklelo, sladkorno bolezen, protin,
katanje v požirniku in jabelku. Jako močni zdravilni vreli, podobni onim v Karlovi in Marlini varih.
Nov hotel z dietetsko restavracijo in novim vodovodom za sladko pitno vodo.

1898—3

Prospekte pošilja ravnateljstvo zdravilišča

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

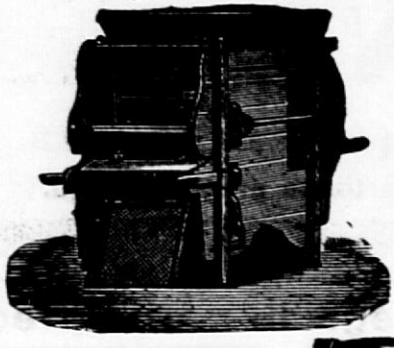
4012 98

Številka telefona 210.

Preporočila slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Svoji k svojim!

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, plo-
čevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico
naj se obrne na trgovino z železnino

1085—22

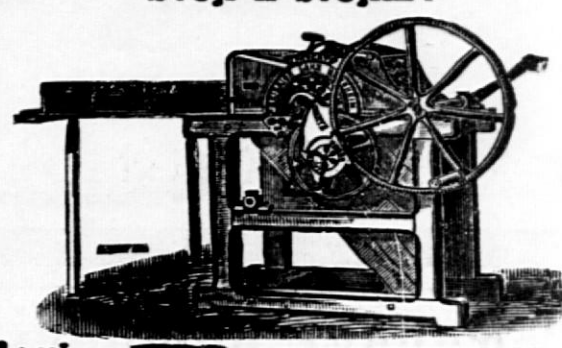
Marije Terezije cesta 1
zraven Figabirte

FR. STUPICA v LJUBLJANI

Valvazorev trg št. 6
nasproti Križ. cerkve

Edino tam se dobi vedno svež portland in roman cement iz slovečih tovarn dovalke in trboveljske. Mreže in žica za
ograde, travniške brane, plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje.
Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darilom odlikovanih
slamareznic, mlatilnic in gepeljnov. Amerikanski stroji za košnjo in obračanje mrve vedno v zalogi.

Svoji k svojim!

Mislite na mnihovograške čevlje

moški na trakove najfin. izdelani od gld. 6-90
damski na trakove najf. izdelani od gld. 5-75
damski nizki pariški najf. izdelani od gld. 3-90

Tvornica jamči za vsak par.
= Popravljanja točno in cenó. =

HENRIK KENDA

zaloga c. kr. priv. čevljarske tvornice
mnihovograške.

1077—7

Klobuke slamnike

cilindri in čepice
v najnovejših taceh in v velikih izberah

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice

! Ponos!

vsake gospodinjice je dobra kava, zato naj ne manjka v nobenem
gospodinjstvu

Planinškove pražene kave.

Vsaka gospodinja, ki je le enkrat poskusila

Planinškovo praženo kavo

jo kupuje vedno, ker je ta kava vedno sveža in pražena potom vro-
čega zraka, skrbno izbrana nezdravih in nezrelih zrn, vedno enake
kakovosti, najzdatnejša — zato najcenejša. Nobena gospodinja
naj ne opusti vsaj enega poskusa.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave
Dunajska cesta, nasproti kavarne Europe.

8936—34

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja
dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana Fr. Seunig,
Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že
40 let se je iskalo mečino vlačno maslo, tako
imenujano praško domače maslo kot sa-
neljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane,
olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje
zacelečenje.

Razpoložljiva se vsak dan.
1 cela pušica 70 v, 1/2
pušice 50 v. Proti pre-
plachu 3 K 15 v po poš-
to pošiljajo 4 pušice, proti
predplachu 7 K 10 pušic
poštuno prosto na vanko
postajo avstro-ogrsko mo-
narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga 1477 4
Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri go-
spodih lekarnih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkóczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

1323—10

Iv. Fabiana nasl.	Fr. Kham.	Anton Krisper.	J. Perdan.	I.E. Vutscherja n.
Anton Korbar.	Ant. Kane, drog.	Peter Lassnik.	Vaso Petričič.	Viktor Schiffer.
F. Grošelj.	Mihail Kastner.	Leskovic & Meden.	Karl Planinšek.	M. Spreitzer.
Adolf Hauptmann.	Edmund Kavčič.	A. Mehle.	A. Sušnik.	Anton Stacul.
Karl C. Holzer.	Henrik Kenda.	P. Mencinger.	M. R. Supan.	Fran Stupica.
Ant. Ječminek.	Josip Kordin.	Josip Mihelič.	A. Šarabon.	Ferd. Terdina.

Po vseh drugih krajih na Kranjskem so zaloge povsod tam, kjer so
obešeni „Zacherlinovi“ lepaki.

Podružnica c. kr. priv.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Franca Jožefa cesta šte. 9.

1959—2

sprejema depozite v upravo in v varstvo, izplačuje brez provizije kupone in izžrebane efekte, oskrbuje brezplačno
revizijo pri žrebanjih in oddaja

SAFE-DEPOSITS

pod lastnim zaklepom stranke.